

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za inozemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 72, ponoči tudi št. 24.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 35.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 493
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem čeku, zavodu: Ljubljana št. 11.844 — Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Prekinjene zveze

Danes ponoči so bile skoraj vse telefonske zveze iz Ljubljane prekinjene. Izostale so večerne vesti iz Beograda in Zagreba, a tudi s Prage in Dunaja. Blisk in grom je celo motil našo radio-postajo ter od časa do časa onemogočal sprejemanje.

Ljubljana, 27. septembra.

Iz Caviata poročajo, da je za posl. Komnenovič sedaj izjavil tudi gospod Nikola Pašić, da je bila napustitev Nacionalnega bloka velika pogreška NRS, da pa obžaluje, da g. Pribičević tako ostro nastopa proti radikalom. V koliko te vesti formalno odgovarjajo istini, ni možno kontrolirati. Demantirajo se ne. Stvarno so gotovo zdaleč mišljenje gospoda Pašića.

Danes ni čas za rekriminacije, to pa mora vsakdo priznati, kako opravičeno je bilo ogorčenje SDS, ki ga še danes množijo silna preganjanja njenih pristašev, kakor tudi vseh drugih nacionalnih elementov, posebno v Bosni in Hrvaški.

Ni dvoma, z dnem, ko so radikali razbili Nacionalni blok, je začela interna kriza NRS. Vzroki so mnogobrojni. Politiko, na katero je g. Pašić pristal meseca julija 1925, ni smel sprovačati državnik, ki je vodil vodilno vladno Nacionalnega bloka. S tem je NRS zopet enkrat pokazala, da ji je oportunitizem postal vrhovno politično pravilo.

Oportunitizem je v vodstvu državnogovornika na mestu, a dosledno sprovanje, dotično stranko ne samo moralno ponižuje, temveč ji sploh jemlje moč jakih odločitev in ukrepov. Načela in programi se ne daje brez kazni zaničljivo odpraviti med staro šaro.

Jugoslavija že osem let z malimi intervali trpi na oportunističnih koalicijah. Končno prilajamo tako daleč, da nihče ne ve prav, kaj in kam se hoče. Ali se res hoče narodno edinstvo? Ako da, čemu se od zgoraj odpira pot centrifugalnim silam? Ali se hoče državno edinstvo? Ako da, čemu se pobija med Slovenci in Hrvatji edine elemente, ki se zanj iskreno bore? Ali se hoče Ustavu prosti? Čemu se ne žepeljejo samouprave in decentralizacija po oblastih? Ista nedoslednost je v vseh organizatornih in tudi v ekonomskih vprašanjih: N. pr. ali se hoče podjettia razdržaviti? Ako da, potem je politika v monopolski in v železniški upravi nerazumljiva.

Ako g. Pribičević in SDS nadajajo NRS, ne delajo tega iz osvete, ker so bili l. 1925. od radikalov prevarani. Tudi ne iz osebnih maščevalnosti, čeprav bi ti občutki bili umljivi. SDS vidi, da je oportunistična politika, ki NRS sili za vsako ceno ostajati na vladi, veliko zlo. Nazaj k dosledni, načelni politiki, ta potreba raste od dne do dne v vseh podrobnostih naše uprave. Samo stabilnost gotovih načel more narodu biti pravo zaupanje v državo in njeno vodstvo.

Naši bratje v Šumadiji tega morda ne vidijo tako neposredno, a v Vojvodini, Južni Srbiji, Bosni, Hrvaški in ne nazadnje v naši Sloveniji čutimo večno kolebanje od zgoraj kot fatalno slabost države. Zato treba prav razumeti akcijo g. Pribičevića: On noče novih oportunističnih izhodov, on hoče pospešiti definitivum. Ta definitivum, t. j. večinska nacionalna stranka Jugoslavije, ki bo po jasno očitanih načelih Ustave sprovela organizacijo države, mora priti. Čas nezdravih koalicijskih greh krajju. Čim prej tem bolje.

V Beogradu so silno nervozni radi Pribičevićevih shodov. Toda oni bi morali pogledati resnici korajžno v oči in videti, da narod vedno oostentivnejše odobrava Pribičevićevo tezo. Polemizirati z eno ali drugo govorniško gesto, ne koristi nič in ne spravi s sveta temeljne resnice, jedra Pribičevićevih izjav. Nedeljski shod v Ključu, kjer je SDS imela pri zadnjih volitvah v celnem srezu 197 glasov, radikali pa nad 4200, pa je sedaj tisočgla množica ogorčenih zatrla molitvene poskuse radikalnih agitatorjev in pričela s buravo ovacijami voditelja SDS, dočim si narvoči poslanec NRS ni upal stopiti pred narod, je znamenje, ki ga ni moč prezreti. Ustvarja se nova politična atmosfera in za vse, ki trezno presoja položaj in znajo nekoliko gledati v bodočnost, bi bilo dobro, da tega fakta ne prezrejo.

Ako je Pribičević vzkliznil: radikalna fronta je predrala pomena ta njegov ključ več nego izraz strankarsko-politične samozvesti, pomena konstatacija, da se podira fronta neiskrenega oportunitizma in da hoče narod čisto situacijo. V tem je velik del skrivnosti Pribičevićevih velikih uspehov baš tudi v krajih, kjer se je dosedaj reklo, da celo zrak po radikalno diši.

Krvavi spopadi med socijalisti in klerikalci na Dunaju

Dunaj, 27. septembra. (brž.) Včeraj je prišlo med socijalističnimi in katoliškimi mladinskimi organizacijami do krvavih spopadov. Policija je bila prisiljena nastopiti z golimi sabljami. Sedem policistov in 6 demonstrantov je bilo težko ranjenih. Večje število izgreznikov je bilo aretiranih.

Politični komentarji v Beogradu

Govorice o Pašićevih namerah in dvomi o utemeljenosti Uzunovičevega optimizma. — Radić zopet v Zagrebu.

Beograd, 27. septembra r. Radi našnjega pravoslavnega praznika ni bilo nobene važnejše konference. Tudi anketni in finančni odbor nista poslovala. V vseh političnih krogih se mnogo komentirajo Pašićeve izjave v Caviatu, posebno oni del, ki govori o Nacionalnem bloku in pa njegove pritožbe proti ostremu nastopanju Pribičevića. Smatra se, da je Pašić hotel s tem še iz Caviata vsaj nekoliko omogočiti stik s Pribičevićem. Razumelo se je celo, da bi moglo priti med njim in Pribičevićem do sporazuma in reorganizacije Nacionalnega bloka. Pašićeve

ostre besede proti HSS se splošno smatrajo kot potrdilo, da govorice, ki so jih širili zadnje tedne oziroma Pašićevi pristaši, niso neosnovane in da je optimizem g. Uzunoviča zelo malo utemeljen. Govori se tudi, da se Pašić že prihodnji teden vrača v Beograd.

Zagreb, 27. septembra r. Snoči je prispel Radić iz Zeneve. Novinarjem ni hotel dati nobenih izjav. Dejal je le: »vse je dobro«. Danes dopoldne je konferiral z različni svojimi najintimnejšimi zaupniki in verjetno je, da se bo še tekom tedna vršila seja predsedstva HSS.

Nikola Pašić o Narodnem bloku

Obžaluje, da se ni na podlagi Narodnega bloka ustvarjala politika sporazuma. — Pravi, da treba odstraniti vse, ki kvarijo ugled in konsolidacijo države.

Dubrovnik, 27. septembra. p. V soboto so došli v Caviat radikalni poslanci dr. Milan Stojadinović, Pera Ivanišević in dr. Nikola Živković, ki jih je včeraj dopoldne sprejel Pašić. Poročali so mu o agitacijskem potovanju po Črni gori. Govorilo se je ob tej priliki tudi o hrvatskem separatističnem slavu v Dubrovniku, za katerega so izdali dubrovniški Hrvati letak, ki naglašajo, da je Dubrovnik krona hrvatskih primorskih mest, ki poziva Srbe, naj se udeležijo proslave kot gosti. Gosp. Pašić je obširno govoril o tem ter poudarjal, da smatra za veliko pogreško, ako bi bil Dubrovnik separatističen. »Ako radićevci delajo za razdvajanje Srbov od Hrvatov,« je dejal Pašić, »potem vodijo bivšo avstrijsko politiko in treba jih je ostro pobiti.«

Po vseh iz krogov Pašićevih prijateljev Pašić nikakor ni zadovoljen s sedanjo političnim položajem. Zlasti je nezadovoljen z držanjem radićevcev, češ, da nastopajo skoro odkrito ne samo proti radikalni stranki, temveč tudi proti narodnemu edinstvu. Poročil je svoje že posl. Komnenoviču dana izjave, da bi bilo bolje, ako bi se ob priliki sklepanja sporazuma z radićevci ohranil Narodni blok ter bi se potem njega dosegel sporazum med Srbi, Hrvatji in Slovenci, ker bi ne bilo nevarnosti pred Radićevimi pogoji, ki so včasih povsem nemogoči. Pribičević nastopa po svojem izstopu iz vlade istaklo neprijetno, ker preveč obtožuje radikale.

Dopolodne je došel v Caviat poseben parnik iz Dubrovnika, ki so ga naročili radikali, da posejijo Pašića. Ta poset se je pretvoril v manifestacijo za Pašića in demonstracijo proti dubrovniškim radićevcem, ker se je iz Dubrovnika pripeljala

tudi nacionalistična omladina, ki je smatrala hrvatsko slavo za izzivanje. Ko so se manifestanti izkrcali, so odkrakali pred Pašićevo stanovanje, kjer so priredili živahne ovacije. Pašić se je pojavil pri oknu, nakar ga je pozdravil dubrovniški profesor Bukvić, ki je v svojem govoru naglašal Pašićeve zasluge za narodno edinstvo ter ga prosil, naj ne pozabi na Primorje in naj ne dovoli, da se s takimi slavlji, kakor se je priredilo v Dubrovniku, ogrožajo državljanske svoboščine.

Pašić je odgovoril profesorju Bukviću v kratkih besedah, povdarjajoč, da se ima za to, kar je delal in kar je dosegel, zahvaliti samo temu, ker je narod imel vanj popolno zaupanje. Skupna borba Srbov in Hrvatov je ustvarila pri sosedih lep pogled o nas. Zato so se oni bojevali skupno z nami ter doprinesli več žrtve, nego bi jim bilo treba. Sedaj je treba, da se mi ujedimo in da pazimo, da ne bo naše delo rušilo ugled naše države pri sosedih. Mi bomo prebrodili težkoče in uredili državo. Kmalu bomo dosegli celo Angleže. Kar ni nič vredno, to bomo odložili. Treba je, da se držimo tega, kar smo ustvarili in da ne pustimo vmešavati se onemu, ki hoče samo kvariti. Vsakogar, ki hoče kvariti in ki se sklicuje na stare dobre čase, ki so nas držali nekoliko stolet let v robstvu, je treba odstraniti.

Po teh besedah so bile Pašiću prirejene ponovne manifestacije, za katere se je Pašić zahvalil pozneje tudi pred odhodom parnika Obliubljeni, ki ga bo prihodnje leto zopet prišel v Caviat ter je tudi dejal: »Obliubljam vam daljši govor, ki bo vse, kakor tudi moj poslednji govor; dotlej pa naj vas bog poživi in čuvajte mi edinstvo!«

Zivahna italijanska zunanja politika

Mussolini za intervencijo vevlasti na Kitajskem. — Italijanske bojne ladje pred Tangerjem. — Italijansko-rumunsko prijateljstvo.

Pariz, 27. septembra. (brž.) Italijanska diplomacija razvija živahno delavnost. Vesti o sestanku Chamberlaina z Mussolinijem se vzdržujejo. Zdi se, da je Mussolini naklonjen intervenciji vevlasti na Kitajskem. Vest, da se bodo pridružile italijanske oklopnice španskemu vojnemu brodogradu v demonstraciji pred Tangerjem, se potrjuje.

Rim, 27. septembra. o. Mussolini je imel včeraj z italijanskim poslanikom v Parizu Avezzanom, ki se je mudil nekaj dni v Rimu, dolg razgovor o stanju italijansko-francoskih odnosov.

Fašisti nameravajo nasilno zatreti vso opozicijo v Italiji

Rim, 27. septembra. d. Direktorij fašistične stranke je imel zadnja dva dneva seje. Ugotovili je, da se duševno stanje največjega ogorčenja v stranki radi atentata na Mussolinija ne more več brzditi, ako vlada in režim ne bosta storila vse potrebne korake, da se v državi zatere vsako protifašistično delovanje, kar je v najožji zvezi z emigranti v inozemstvu.

Rim, 27. septembra. d. Radi žaljivih opask o ministrskem predsedniku Mussoliniju je rimska policija aretirala znanega fašista Ameriga Dumina.

Rim, 27. septembra. d. Kakor poročajo listi, so neznanec, ki so dospeli v tovrstnih avtomobilih, pogurali v zrak vilo republikanskega poslanca Chiesa v Massi. Karabinjerji, ki so bili poslani v varstvo vile, so se umaknili, da dobijo pomoč. Ko je prišla pomoč, so pa neznanec že izginil. Vseled eksplozije je bila močno poškodovana ter je nastal tudi požar, ki so ga pa zadušili.

Naši avijatičarji v Varšavi

Varšava, 26. septembra. s. Jugoslovanski avijatičarji, ki so včeraj prispeli iz Prage v Krakov, kjer so bili sijajno sprejeti, so se danes v precej megleni atmosferi ob 11. dvignili na polet proti Varšavi. Pot Praga-Krakov so preleteli v 2 urah, 15 minutah, pot Krakov-Varšava pa v 1 uri 25 minutah. Tudi v Varšavi je bil sprejem nad vse priskrben. Jugoslovanska eskadrilja obstoja sedaj še iz 4 letal.

Incidenti v Dubrovniku

Dubrovnik, 26. septembra. n. Danes so se tu vršile velike separatistične hrvatske slavnosti: bilo je razvite zastave Hanao, ustanovitve društva Hrvatska žena in Hrvatski Sokol. Preko dneva sicer ni bilo večjih incidentov, a zvečer je prišlo tako v Gružu na kolodvoru, kakor v mestu samem do spopadov med nacionalisti in hrvatskimi sokolši. Policija je izvršila mnogo aretacij. Razpoloženje v mestu je bilo jako razburjeno, a se je treznosti nacionalnih elementov zahvaliti, da ni prišlo do resnejših dogodkov.

Odhod Svetozarja Pribičevića v Pariz

Beograd, 27. septembra. r. Nocoj potuje Sv. Pribičević v Pariz, kamor pelje svojo hčerko, da konzultira tamošnje zdravnike.

Ninčić v Parizu

Beograd, 27. septembra. r. Iz Zeneve so poročali, da je snoči naš minister za zunanje stvari dr. Ninčić odpotoval v Pariz. Dr. Ninčić bo v Parizu poročal kralju o sedanjem zasedanju Društva narodov.

Argentinijski vstopa zopet v D. N.

Zeneva, 27. septembra. d. Ob koncu zasedanja Društva narodov je dospelo iz Buenos Airesa brzojavno poročilo, da se je argentinska zbornica izrekla za zopetni vstop v Društvo narodov.

Nove perzijske vlade

Teheran, 27. septembra. (brž.) Novo perzijsko vlado je sestavil Mustafa Memalek,

Dan groze in obupa ob Sori in ljubljanski okolici

Na Viču in v Rožni dolini stala voda mestoma dva metra visoko. — Tri človeške žrtve na Tržaški cesti. — V Trnovem se je podrla zatvornica. — V Žireh se je odtrgal oblak. — Sora podira jezove in mostove. — Poljanska dolina odrezana od sveta. Milijonska škoda. — Panika med prebivalstvom. — Nalivi še trajajo. — Groze še nove katastrofe.

(Glej poročilo na 3. strani.)

Strahovite vremenske katastrofe

Silno neurje v Primorju. — Furlanska ravnina poplavljen. — Trst brez luči. — Povodenj porušila v Švici most simplonske železnice. — Snežni viharji v severni Ameriki. — Ciklon porušil v Braziliji mesto Kambo. — 200 ljudi mrtvih, 1000 ranjenih.

Trst, 27. septembra. o. Včeraj ponoči je divjala na Primorskem strašna nevihta s točo. Nad Tržičem se je utrgal oblak. Radi močnih nalirov je Soča narasla za 1 meter ter je na več krajih poplavlila spodnjo furlansko ravnino. V Tržiču in v Ronkih je voda vdrla v stanovanja in trgovine ter odnesla mnogo blaga. Trst je ostal vso noč brez električne razsvetljave do danes opoldne. Tramvajski promet je bil do danes opoldne prekinjen. Vlaki so prihajali v Trst s šesturno zamudo, ker je bila proga na več krajih zastuta. Prav tako so bile do danes opoldne prekinjene vse telefonske in brzojavne zveze z notranjostjo države in inozemstvom. Toča je povzročila na polju veliko škodo.

Podrobnosti o nevihti na deželi še manjkajo.

Saint Maurice, 27. septembra (brž.) Železniški most simplonske železnice je bil po hudi povodnji odplavljen.

New York, 27. septembra (brž.) V Rocky Mountains divjajo strahoviti snežni viharji. V državi Montana je padla temperatura na 6 stopinj pod ničlo. V južni Kanadi je nastopil silen mraz, ki je uničil žitno letino. Škoda se ceni na 12 milijonov dolarjev. Več tisoč živine in ovac je zmrznilo.

London, 27. septembra (brž.) Braziljsko mesto Itambo je strahovit ciklon skoraj popolnoma porušil. Mrtvih je več kot 200 ljudi in 1000 težko ranjenih.

Poincare o zunanji politiki Francije

Francoski min. predsednik naglašja miroljubnost Francije pod pogojem nedotakljivosti njenih meja in rednem plačevanju reparacij.

Pariz, 27. septembra (brž.) Včeraj je govoril Poincare na kongresu vojnih pobabljencev v Saint Germain Lay-u. V svojem govoru je poudarjal, da čustva bivših bojevnikov niso v ničemer bojovita, kajti so sami spoznali vse grozote minule svetovne vojne. Ako bo Nemčija desavrirala delovanje bivših nemških vlad, bo mnogo pripomogla k pomirjenju sveta. Francija si edino želi mir v Evropi in nedotakljivost svojih meja. Akoravno Francija ni kriva na hudi preizkušnji, ki jo je pretrpela, si kljub temu nalaga velike žrtve, da potom reforme državne administracije uravnoteži proračun ter oživi narodno gospodarstvo in aktivnost francoskega naroda. Zbornica bo imela kmalu priliko izraziti svoje zaupanje ali nezaupanje delu sedanjega vlade. Nobeden narod ni sodeloval z večjo vnemo pri mirovnem delu v Dru-

štvu narodov, kakor Francija, ki zahteva samo, naj se ji zajamči sedanje teritorialno stanje in redno plačilo reparacij. Francija ni nikdar odklanjala lojalnih razgovorov z Nemčijo in je pripravljena razpravljati o vprašanjih, ki interesirajo obe državi. Francija hoče pozabiti mračno prelost in ne goji nikakega sovraštva napram svojim prejšnjim sovražnikom. Danes kakor jutri je vedno pripravljena k poizkusom pomirjenja in zblizanja v okviru sklenjenih mirovnih pogodb in zvez pod pogojem, da se v ničemer ne dvomi nad vojno krivdo povdaril nemške cesarske vlade. Končno je povdaril Poincare, da pridobiva ideja zblizanja v Nemčiji vedno več tal in da je francoska vlada dovolj močna, da doseže prav tako podporo tudi od francoske javnosti.

Razprava o premogovni krizi v angleškem parlamentu

Stavkujoči rudarji pripravljeni za pogajanja. — Odklonljivo stališče lastnikov premogovnikov. — Macdonald zahteva odpravo zakona o osemurnem delavniku.

London, 27. septembra (brž.) Včeraj je imel rudarski tajnik Cook v Radstocku govor, ki je značilen za sedanjí položaj v premogovni krizi. Cook je dejal: »Če že moramo popustiti, je bolje, da popustimo disciplinirano. Ne želim sicer prisilne rešitve, vendar bi jo sprejel, ker vem, da se plače ne morejo znižati upravnično. Mi ne čemo osemurnega delavnika, pripravljeni pa smo, da pričnemo delo na podlagi znižanega eksistenčnega minimuma. Ne želimo kompromisov, toda pogajati se bomo morali. Dotok rudarjev na delo narasča in je zaposlenih več kot 100.000 mož.«

Včeraj je govoril v Warringtonu predsednik trgovske zbornice Philip Cunliffe-ster. V svojem govoru je poudarjal, da se mora premogovna kriza rešiti, ker ima angleško gospodarstvo radi nje že nad 200 milijonov funtov škode. K temu je priložilo še izgubo v izvozni trgovini, ki trpi radi stavke velikanske škode. Ako se hoče premogovna industrija reorganizirati, je to mogoče edino v učenih razmerah in v ozračju mira in zaupanja.

London, 27. septembra (brž.) Na današnji seji spodnje zbornice je otvoril debato o premogovni krizi ministrski predsednik Baldwin, ki je dejal, da kaže premogovna industrija že več let popolno nesposobnost, da reši sama svoje probleme. V splošnem je vlada zavzela posredovalno stališče. Ministrski predsednik je nato očrtal zgodovino sedanjeje spora med rudarji in lastniki premogovnikov. Povdarjal je, da ga

je v zadnji dobi zastopal med njegovo odsotnostjo Churchill, s katerim je bil vedno v zvezi. Mnenja je, da so Churchill in njegovi tovariši delali v težavni situaciji z vso spretnostjo. Nato se je bavil ministrski predsednik s sklicanjem skupne konference lastnikov, rudarjev in zastopnikov vlade, katere se pa lastniki niso hoteli udeležiti. Baldwin meni, da so lastniki s tem napravili veliko pogreško. Po njegovem povratku iz Francije so se ponovno vršila pogajanja za rešitev krize na podlagi sporazuma, veljavnega za vso državo. Rudarji so postavili svoje protipredloge, s katerimi so se izjavili pripravljeni pristati na znižanje plač, nikakor pa ne na podaljšanje delovnega časa. Vlada je vse mogoče storila, da pride do zadovoljivega zaključka, toda tudi ta pogajanja so se razbila.

Vodja delavske stranke Ramsay Macdonald je povdarjal, da se je v septembru po pismu rudarjev, ki je predlagalo konferenco vseh interesiranih, vlada strinjala s predlogom rudarjev in smatrala ta dokument za dovoljno podlago obnovitvi pogajanj. Da ni prišlo kljub temu do pozitivnega rezultata pri pogajanjih, je kriva vlada, ki je sama z zakonom o osemurnem delavniku oslabilila svoje stališče napram lastnikom rudnikov. Macdonald je končno predlagal, naj se ukine do nadaljnjega veljavnost zakona o osemurnem delavniku. Ta naredba bi skrajšala trajanje premogovne krize za najmanj dva meseca.

Rusko-litvanska pogodba

Pariz, 27. septembra. (brž.) Litvanski zunanji minister se je odpeljal v Moskvo, da podpisuje s Rusijo pogodbo, v kateri se Vilna priznava Litvi. Ta pogodba se smatra kot sovražna akt proti Poljski.

Verski boji v Litvi

Kovno, 27. septembra. (brž.) Tu je prišlo med Litvinci in katoliki, ki so skušali prirediti procesijo, do krvavih spopadov. Pred cerkvijo je prišlo do streljanja, pri čemer je bilo ranjenih 9 oseb.

Avtomobilska nesreča

Rim, 27. septembra. (brž.) Osební vlak Napoli-Rim je zavozil v neki avtomobil. Dve osebi sta ostali na mestu mrtvi.

Italijansko-španske demonstracije pred Tangerjem

London, 27. septembra. (brž.) Za sredo je nameravana italijansko-španska demonstracija vojnega brodogradu pred Tangerjem.

Rim, 24. septembra. (brž.) Vladoi krogi zanikajo vest, da se bo udeležila Italija pomorske demonstracije v Tangerju.

Izid zborničnih volitev v industrijski skupini

Nositelj klerikalne industrijske kandidatne liste, inž. Vladimir Remec je propadel. — Ž njim vred je propadla v IV. kategoriji celokupna klerikalna kandidatska lista, izvoljeni so pa med drugimi gg. Ivan Rebek, Franjo Sirc in kot namestnik Jakob Zadravec, dasi je bila baš proti njemu naperjena v tej skupini glavna volilna borba. — G. Remca so zamenjali klerikalci z gospodom Gologranom, ki je v II. kategoriji izrazil oficijelnega kandidata »Zveze industrijev« g. dr. Pipuša. — Od 16 članskih mandatov ima SLS v industrijskem odseku le dva v svojih rokah.

Včeraj popoldne je Volilna komisija izvršila skrutinno glasovanje za industrijsko sekcijo. Tu so se bile tekom volilne borbe razvile prav posebne razmere. Kandidate za to sekcijo je prvotno postavila le Zveza industrijev, v kateri je organizirana velika večina naše industrije. Kandidature so bile postavljene soglasno in brez ozira na politično pripadnost.

Naenkrat pa se je tudi tu pojavila klerikalna intriga in gg. Jelačin ter Ogrin sta razposlala industrijem okrožnice s posebno listo, ki je imela namen, da spravi čim največ klerikalnih zaupnikov tudi v to skupino in razdere solidarnost industrijskega zastopstva v Zbornici. Zlasti divjo gonijo je vzpizorila klerikalna agitacija proti veleaznuznemu obrtniškem voditelju Iv. Rebeku iz Celja, proti starosti slovenske industrije g. Jakobu Zadravcu iz Središča, pred katerim je v ostalem tudi »Zveza industrijev« dala prednost Gezi Hartnerju, ter proti agilenemu g. Franju Sircu iz Kranja. »Ti morajo propasti!« To je bilo geslo klerikalnega volilnega boja.

Tej intrigi, ki je napredne kroge močno vznemirila, Zveza industrijev ni pripisovala posebnega pomena. Trdilo se je, da je solidarnost med industrijo v Sloveniji tako močna, da ni dvoma, da bodo njeni kandidati na celi črti prodrli. Ta zagotovila so nekoliko pomirila napredne kroge, ki pa so, videč vneto in vedno bolj divjo agitacijo klerikalcev in njihovih zaveznikov, dasi neradi, vendar le predlagali svojim somišljenikom za III. in IV. kategorijo nekatere spremembe, v ostalem pa niso hoteli kvariti kandidatur stanovske organizacije.

Rezultat volitev je pokazal, da volilci niso hoteli nasesti klerikalnim intrigam. V IV. kategoriji, kjer se je bila najljubejša bitka med naprednim in klerikalnim volilnim odborom, so bili klerikalni kandidati uprav razirani. Propadel je poleg drugih klerikalcev nosilec klerikalne volilne liste inž. V. Remec, na katerega je stavila SLS, ker je brat prof. Remca, vso nado. Prodrli pa je v IV. kategoriji na celi črti napredna kandidatska lista, na kateri so vsi oni, radi katerih se je SLS spustila v boj, izvoljeni je g. Ivan Rebek, izvoljen g. Franjo Sirc, izvoljen (kot namestnik) pa tudi g. Jakob Zadravec. Edini efekt klerikalne volilne borbe v industrijskem odseku je ta, da je mesto inž. Remca izvoljen g. Gologran, a da je ta izrazil v večini samo 3 glasov iz Zbornice odličnega gospodarskega zastopnika dr. Pipuša, predsednika »Zveze industrijev«. Mesto inž. Dračarja, ki je dobil v II. kategoriji 86 glasov, je prišel v Zbornico s pomočjo klerikalne kampanje g. Geza Hartner s 87 glasovi. Od vseh 16 mandatov v industrijskem odseku sta končno ostala v rokah SLS samo dva (mandat g. Golograna in g. Lahovnika). To je rezultat klerikalne borbe in danes je gospodi lahko žal, da se je spustila v boj, ki znači v končnem efektu zanj samo poraz.

Rezultat volitev je tudi pokazal, da je bila »Zveza industrijev« preveč samozavestna in videti je, da je njen volilni aparat popolnoma odpovedal. Izvoljen je sicer z lepo zaupnico njen predsednik Dragotin Hribar, ki je dobil poleg g. Lenarčiča od vseh kandidatov največ glasov, držati pa ni mogla niti kandidature predsednika svoje štajerske sekcije dr. Pipuša, ki je podlegel klerikalnim intrigam.

Industrijski odsek Zbornice je sestavljen takole:

Pomembno Pribičevićovo zborovanje v Bosni

Beograd, 26. septembra p. Pribičevićevodi v Bosni so predmet vedno večje pozornosti političnih krogov. Listi o njih običajno poročajo. Današnja »Politika« javlja m. dr. o pomembnem shodu v Kijevu: V petek zvečer je Pribičević došel v Kijev, kjer ga je ljudstvo navdušeno sprejelo. Shod v Kijevu je bil eden najzanimivejših, ker je prišla tu do ostrega izraza medstrankarske borbe, ki se vrši v tamošnjih kraljih. Radikali, ki so imeli doslej v srezo ogromno večino (nad 4000 glasov proti 197 demokratskim!) in državni organi so zastavili vse sile, da bi Pribičević shod onemogočili ter razgnali. Atmosfera je bila v soboto popoldne pred snodom zelo napeta. Mnogoštevilne žandarmerijske patrrole so križarile po mestu, zasedale dohode k zborovališču in zavračale seljake od udeležbe. Odkrito se je govorilo, da bo shod razbit in da bo došlo do krvavih incidentov, ako bo Pribičević govoril proti radikalom. Medtem ko so se v družbi kraljev Bosanske Kraljevine zadržali radikali napram Pribičeviću akcij več ali manj pasivno in mirno, je radikalni poslanec iz Kijeva Dušan Čebedžić s skupino svojih ljudi skušal onemogočiti včerajšnji shod,

I. KATEGORIJA.

Člani:

Skrbec Rihard, ravnatelj TPD (43 glasov). Krejci Anton, tovarniški ravnatelj (42 glasov).

Westen August, tovarnar (39 glasov).

Praprotnik August, podpredsednik KID. (28 glasov).

Namestniki:

Gorišek Mirko, tovar. ravnatelj (43 glasov). Ing. Klinar Anton, upravni svetnik TPD (40 glasov).

Rosenberg Josip, industrijec (24 glasov).

Kozina Peter, tovarnar (24 glasov).

V manjšini sta ostala s 15 glasovi klerikalni kandidat Anton Rojina in njegov namestnik Mihael Rožanc.

II. KATEGORIJA

Člani:

Hribar Dragotin, tovarnar (173 glasov).

Lenarčič Josip, tovarnar (173 glasov).

Gologran Konrad, stavbenik (88 glasov).

Hartner Geza, paromlinar (87 glasov).

Namestniki:

Kajžar Anton, industrijec (149 glasov).

Ing. Šuklje Milan, uprav. svet. (123 glasov).

Vehovar Franc, industrijec (87 glasov).

Pivec Rupert, ravnatelj (87 glasov).

V manjšini sta ostala kandidata Zveze industrijev gg. dr. Pipuš Radoslav (85 glasov) in inž. Dračar Anton (86 glasov).

III. KATEGORIJA

Člani:

Bonač Fran, tovarnar (88 glasov).

Glaser Julij, stavbenik (85 glasov).

Lahovnik Fran, industr. (51 glasov).

Kozina Peter, tovarnar (45 glasov).

Namestniki:

Ravnar Franc, industr. (68 glasov).

Pogačnik Hinko, tovarnar (66 glasov).

Resman Vinko, industr. (44 glasov).

Pirich Paul, tovarnar (44 glasov).

V manjšini je ostal kandidat Zveze industrijev g. Sirc Franjo (43 glasov) ter Zadravec Jakob (37 glasov). Pri namestnikih je po zbiranju ostal v manjšini kandidat »Zveze industrijev« g. inž. Tomšič (44 glasov).

IV. KATEGORIJA

Člani:

Rebek Ivan, industrijec (30 glasov).

Dr. Rekar Ernest, industrijec (30 glasov).

Diehl Robert, industrijec (30 glasov).

Sirc Franjo, predsednik »Puškarne« (28 glasov).

Namestniki:

Zadravec Jakob, paromlin (29 glasov).

Lajovic Emil, tovarnar (25 glasov).

Glaser Viktor, industrijec (23 glasov).

Ribnikar Adolf, podpredsednik »Delniške tiskarne« (29 glasov).

Propadli so vsi kandidati in namestniki klerikalne kandidatne liste, med njimi tudi inž. Vladimir Remec, dr. Mirko Božić ter Ivan Avsenek, poslovodja dr. Zabret & Comp.

Ugotovitev legitimacij obrtniških volitev

Včeraj dopoldne je končala volilna komisija za zbornične volitve pregled in protokoliranje volilnih legitimacij obrtnega odseka. Neveljavnih je bilo v tej sekciji 349 glasov radi nedostatkov pri volilnih legitimacijah. Za I. kategorijo so bile ugotovljene 703 volilne legitimacije in glasovnice, za II. 814, za III. 2212, za IV. pa 13.026 veljavnih legitimacij. Včerajšnje popoldne je volilna komisija pregledovala in štela glasovnice v vseh štirih kategorijah industrije, danes dopoldne pa se pričakuje, da bo to delo dovršila za vse kategorije trgovskega odseka.

pri čemer so mu zlasti pomagali trije uradniki iz kabineta prometnega ministra Vase Jovanovića, ki so s tem namenom došli dan prej v Kijev (!!)

Ob 11. dopoldne je došla velika množica občinstva v sprejeto pred hotel, v katerem se je nastanil Pribičević, in ga sprejela na zborovališče. Ko se je pojavil Pribičević na tribuni, je pričela skupina 40 radikalov pod vodstvom posl. Čebedžića in omenjenih treh uradnikov vzvikati: »Doli Pribičević, živio Pašić!« Skušali so onemogočiti zborovanje tudi z žvižganjem, toda množica je to preprečila z burnimi ovacijami Pribičeviću, ki je pri tem vzviknil: »Prebili smo radikalno fronto v Kijevu.« Treba je vedeti, da je radikalna stranka dobila pri zadnjih volitvah v Kijevu 4232 glasov, sam. demokrati pa samo 197. Pribičević je v svojem govoru porval posl. Dušana Čebedžića, naj pove zborovalcem, zakaj Pašić ni več predsednik vlade. Ostro je napadel radikalne voditelje zaradi njihove nesposobnosti, zlasti pa prometnega ministra Vaso Jovanovića, ki je poplavljal svoj volilni okraj z brezplačnimi železniškimi kartami, s katerimi se vozijo radikalni agitatorji. Izvajanja Sv. Pribičevića so sprejeli zborovalci z velikimi ovacijami. Po shodu je Sv. Pribičević izjavil novinarjem: »Ako smo mogli poraziti radikale v Kijevu, kjer celo zrak po radikalno diši,

potem smo gotovi, da bomo zmagali tudi povsod drugod.«

Po shodu so Pribičevića nosili v sprejeto na rokah skozi mesto. Iz Kijeva je odpotoval Pribičević z generalom Živanovićem in posl. dr. Boškovićem v Savski most, kjer pa je prejel obvestilo, da je njegova hčerka Smilja opasno obolela. Vsled tega se je takoj odpeljal v Beograd.

Vprašanje odgovornosti pri Slavenski banki

Velevažen dokument, ki dokazuje polno odgovornost B. d. P. in TPD. napram vlagateljem in upnikom banke.

Povodom krize v Slavenski banki objavljajo klerikalni listi, katerim pa še prednjači Glasilo upravnega svetnika Lj. k. b. g. Jelačina hujskajoče članke, ki naravnost izzivajo brezobzirne odgovore. Toda zadeva je tako resna in v vprašanju so tako vitalni interesi našega narodnega gospodarstva, da je pač prva dolžnost, se ne dati speljati na stranpota in ne spuščati v borbe na postranski bojiščih, dokler ni dobojevana glavna bitka za osiguranje milijonov slovenskega denarja, ki so bili zaupani Slavenski banki. Ne dolžimo nikogar in nečemo reči, da je to namen izveste domače gonje, a konstatiramo moramo, da se gori omenjeni hujskajoči članki očividno krijejo z željo Banque des Pays zatamniti svojo odgovornost napram vlagateljem in drugim upnikom Slavenske banke ter v najkritičnejšem času odvrtiti pozornost od jedra cele stvari.

Vedno znova in znova je treba poudarjati, kdo ima prvenstveno dolžnost napram vlagateljem. Pred dvema letoma je Banque des Pays po svojih zaupnikih prevzela vso upravo Slavenske banke. Od 1. 1924 je imela v banki svojega pooblaščenca s pravico »veta«, upravnemu svetu je predsedoval njen dunajski generalni ravnatelj, glavni upravni odbornik je bil istotako ravnatelj njene dunajske podružnice. Niti najmanjša odločitev se ni mogla več zgoditi brez njene odobritve, da upravni svet je postal korporacija na papirju in ga letos menda sploh niso več sklicevali. Banque des Pays je izvršila 1. 1925 natančno revizijo stanja Slavenske banke, prečlenila njene izgube ter v pokritje teh izgub izvršila kot lastnica ogromne večine delnic odpis delniške glavnice za 40 milijonov. Izjavila je, da je zavod s tem saniran in postavila mu je na čelo novega generalnega ravnatelja v osebi g. Pilca, ki je naravno delal ne le po intencijah, temveč po neposrednih naredbah merodajnih faktorjev, kakor on gospode od B. d. P. sam imenuje. Mi danes objavljamo dragocen dokument (ki pa ni edini), ki nad vsak dvom dokazuje polno odgovornost B. d. P. odnošno Trboveljske premogokopne družbe, ki je v rokah B. d. P. in se danes nahaja v posesti večinskega paketa delnic Slavenske banke. Po enoletnem delovanju javlja g. Pilc svojim podrejenim ravnateljem z vsem ponosom, da je prišla doba novega razmaha, samozavestno napoveduje, da bodo morali tudi drugi bančni zavodi »režati« in reducirati in še povrh prezirljivo namiguje, da je neka druga banka (katere akcije so v velikem delu v posesti Slavenske banke) odvisna od zdravja njegovega zavoda. G. Pilc poziva ravnatelje na novo delo za pridobivanje novih vlagateljev in komitentov. Ta okrožnica je bila razposlana 11. avgusta letošnjega leta, ona je izdana očividno po nalogu merodajnih faktorjev, t. j. B. d. P. in TPD in je nesporno pojačala zaupanje v zavod ter zatrla zadnje sledove dvomov o popolnem ozdravljenju banke. Z njo pa je tudi doprinešen neizpodbiten dokaz za popolno odgovornost Banque des Pays in v vseh krogih zbujajo veliko zaupanje. Da veliki francoski zavod dopušča samo domnevo, da hoče napake in zlorabe svojih funkcionarjev naprti na rame vlagateljev v Jugoslaviji. V tem pogledu prihajajo na dan ne samo pogreške, ampak tudi čini kazenskega značaja.

Okrožnica generalnega ravnatelja Pilca se glasi:

Slavenska banka d. d.

Ravnateljstvo.

R. Pilc

generalni direktor

Zagreb, 11. avgusta 1926

Spoštovani gospod ravnatelj!

Namen mojega pisma je, da Vam na kratko opišem stanje banke, katerega sem dosegel v svojem stremljenju, da boste tudi Vi vedeli Vaše delo prilagoditi splošnim prilikam zavoda in na ta način doprinesli njegovemu napredovanju. Naša uprava je imela srčnosti in koncem pretečenega leta priznala pred javnostjo svoje stanje in tako samozavestno v smeri sanacije veliki del svoje glavnice odpisala. Mislim, da se ne motim, ako trdim, da bodo morala mnoga druga društva v doglednem času napraviti isto, kar smo mi že napravili, ker je to edino zdravo.

Po teh merah nisem smel takoj lahkomišljeno zahtevati od naših veleakcijonarjev in zunanjih prijateljev, da nam takoj stavijo večja sredstva na razpolago, temveč sem se v prvem redu posvetil, kakor Vam je znano, intenzivno pasivnemu delu, stremč za tem, da se osebno prepričam in ugotovim vrednost vse aktive. Za ta čas smo sistiral delovanje večjih kreditov, kateremu pa ni bil vedno razlog pomanjkanje gotovine, temveč v prvem redu cilj, da dosežemo gotovo višino mobilite. Paralelno podvzete so bile mere administrativno-tehnične narave, katere so že pokazale zadovoljujoče rezultate. V tej smeri delamo dalje, vodeči

vičem in posl. dr. Boškovićem v Savski most, kjer pa je prejel obvestilo, da je njegova hčerka Smilja opasno obolela. Vsled tega se je takoj odpeljal v Beograd.

račune o splošnih ekonomskih razmerah in držeč se strogo nemernajočih principov zdravega bančnega poslovanja. Ko sem si vzpostavil pravo sliko stanja, sem prišel do zaključka, v kateri smeri bi bilo dobro iti dalje. Moram Vam in želim reči, da so moji predlogi našli popolno razumevanje nadležne gospode, kateri se bodo konkretno reševali začetkom septembra ko se vrnejo še nekateri merodajni faktorji z dopusta.

Čas, v katerem bomo mogli opustiti naše do sedaj rezervirano stanje in nuditi širšemu trgu dokaze naše površne materialne in moralne moči, ni več daleč. Da bi moja nastojanja in osnove padle na plodna tla, potrebno je, da me vsi funkcionarji razumejo in pomagajo, da budnim očesom slede razviku ekonomskih razmer in da vse, kar bi ugledu našega zavoda bilo s katerekoli strani moglo škoditi, uspešno zadušijo. Ta razvitek mora biti jasen vsakomur, ki zna presoditi prilike, v katerih živi. Od Vas odvisi, da dosežete čim večjo likvidnost poverjene Vam filijale, v stalni reviziji svojih debitorjev, vterjavanjem nemobilnih dolgov, pretvarjanjem kontokorentnih kreditov v eskomptne, ter ne pripuščati prilike, da dobite nove kreditirje.

Ako bodete tako nastojali, rastle bo zaupanje v naš zavod in to zaupanje, kateremu se morajo druga podjetja zahvaliti, da nemoteno poslujejo dalje, medtem ko oni interno čutijo in zdravijo posledice inflacije ter ekonomske krize.

Vsi moramo biti svestni odgovornosti, katero nosimo kot funkcionarji napram našim upravam in potom njih napram onim, kateri so nam poklonili zaupanje in katerih interese smo dolžni čuvati.

Kakor vidite, temelji so postavljeni in nadam se, da bode vsa gosnoda razumela, da je bila dosedanja situacija prirodna posledica inflacijskega poslovanja in da so z omenjenimi pogoji stavljeni izgledi v povoljno razvijanje in jačanje našega zavoda.

Pričakujem od Vas, da bodete s popolnim razumevanjem in dobro voljo sledili mojim intencijam in vzpostavili v poverjeni Vam filijali razmere, katere bodo v čast zavodu in tudi Vam.

Prosím, da mi prejem dopisa potrditve, pozdravljam Vas spoštovanjem

R. Pilc m. p.

Potek krize pri „Slavenski banki“

Zagrebske uradne »Narodne Novine« objavljajo, da je zagrebsko sodišče na prošnjo »Titanita«, d. d. za kemijsko industrijo v Zagrebu, odredilo odsvodno zabrano nad imovino Slavenske b.

V zvezi s tem je bil včeraj dopoldne pri sodišču prvi narok in je sodišče odredilo, da mora banka v 14 dneh predložiti poročilo o svojem imovinskem stanju. Ta čas se naj vršijo pogajanja za mirno likvidacijo. V Zagrebu se zatrjuje, da banka ni insolventna, temveč samo momentano nekvridna. »Titanit« je zahteval zabrano odvajanja premoženja zaradi plačila 180.000 dinarjev. Dunajski »Der Tag« piše, da vzroka krize Slavenske banke ni iskati v poslovnih neuspehih doma, temveč bolj v izgubah v blagovnih poslih ekspoziture.

Kakor se nam poroča, so včeraj poslanci Banque des Pays dunajski filijalki, ki je nad dve leti vodila gestijo Slavenske banke, poročali o poteku dosedanjih razgovorov in o trenutnem položaju zavoda.

Kako stališče bo končno zavzela filijalka Banque des Pays na Dunaju, je ni znano. V listu je že v soboto lansirala, da se je morala desinteresirati. Iz poročil pa, ki dohajajo, mora uvideti, da s tem samo poveča odgovornost, ki jo je prevzela še pred dvema letoma in ki se je večala od meseca do meseca, ko je prevzela tudi neposredno uradovanje Slavenske banke s popolnim ignoriranjem upravnega sveta.

Politične beležke

Ne tako, gospodje!

«Slovenec» je priobčil v nedeljo v zvezi s plačilnimi težkočami »Slavenske banke« dr. zno izjavljajoč članek, čegar glavni namen je, gospodarsko zadevo, od katere rešitve je odvisna usoda več sto milijonov slovenskega premoženja, brezvestno zlorabiti v strankarske svrhe SLS. Izjavljamo, da se mi izzvati ne damo in pričakujemo od treznih in dalekovidnejših ljudi, ki imajo besedo pri »Slovenecu«, da bodo paglavsko polemiko o tako resni stvari ustavili. Menimo, da ni toliko v našem interesu kot v splošnem gospodarskem interesu Slovenije, a ne malo tudi v lastnem interesu klerikalne gospode. Tako, kakor je »Slovenec« začel, se tako vprašanja ue tretirajo. Ako pa se gospoda zaveda kaj

dela, potem le naprej. Hoteli smo le pravočasno opozoriti na veliko odgovornost za dalekosežne posledice. Samo, da ne bo potem rekriminacij in javkanja, če bo naše potrpežljivosti konec!

Kje je napovedana zmagata?

«Slovenec» je zadnje dni volilne borbe za zbornične volitve z velikanskimi črkami oznanjal, da stoji »pred zmago« in da besta gg. Jelačin in Ogrin vse pobila in vse končala. Mi smo »Slovenčevu« napoved popolne zmage označevali kot volilni manevar in smogospodom svetovali, naj ne pilejo na medvedovo kožo. Delali smo jim, da je bolje čakati, da komisijska ugotovi rezultat, ker nihče ničesar sigurnega trditi ne more. Šele nedeljski »Slovenec« je prišel do spoznanja, pa piše o svoji napovedani zmagi jako skeptično čes: Ne moremo še danes reči, v koliko je to gibanje (volitve) venčano z uspehom, zakaj volilni red z zastarelim načinom cenzenza jih še nekoliko rešuje, toda jasno je iz teh volitev, naj je izid tak ali tak, da gospodarsko življenje na Slovenskem ozdravlja. Ta »Slovenčeva« izjava je menda za vsakega mislečega človeka nekaj drugega, kot s tolikim pompom napovedana, popolna zmagata. Menda so gospodje okoli »Slovenca« že v soboto imeli volilni revmatizem, da jim je tako lepo napovedal prvi poraz, ki so ga doživeli v industrijskem odseku včeraj. Toliko papirja, toliko črnila, toliko slin in toliko denarja je šlo iz kase za industrijski odsek zbornice, a vse zaman. Nikogar, ki so ga hoteli, niso spravili iz zbornice, sami pa so izgubili še to, kar bi lahko imeli brez boja. V vseh 4 kategorijah in med 16 člani zbornice sta samo dva člana SLS. Res proroče so bile besede nedeljskega »Slovenca«.

Profesorski kongres v Novem Sadu

V Novem Sadu je bil v nedeljo otvorjen letošnji kongres profesorjev, katerega se udeležuje nad 500 profesorjev iz vseh pokrajin naše države. Za letošnje zborovanje vlada še prav posebno zanimanje, ker se bo razpravljalo na njem tudi o delovanju bivšega ministra prosvete Stjepana Radića, s katerim je prišlo društvo ponovno v jako ostre spore in je glavna uprava objavila celo protizakonite in nepravilne ukrepe Stjepana Radića.

Kongres je otvoril predsednik centralne uprave, gimnazijski direktor g. Jeremija Živanović, nakar je bil za predsednika izvoljen prof. Rudolf Vrkhovac. Na njegov predlog je bila med viharim odobravanjem odposlana kralju sledeča brzojavka: »S VII. kongresa, v slavnih srbskih Atenah, pošiljamo Vašemu Veličanstvu pozdrav v trdnem prepričanju, da se bo dvignila prosveta pod vladarstvom Vašega Veličanstva do viška na srečo ujedinenega naroda in naše domovine.«

Za prvega podpredsednika kongresa je bil izvoljen g. Pavle Serdar, gimnazijski direktor v Zagrebu, za drugega podpredsednika pa Jovan Živojinović, gimnazijski direktor v Novem Sadu. Izvoljenih je bilo daleč pet tajnikov iz posameznih sekcij. Medtem je prišel na kongres v spremstvu novosadskega župana in načelnika oddelka za srednješolski pouk Magaraševića, prosvetni minister g. Miša Trifunović. Predsednik je g. ministra pozdravil in se mu zahvalil, da je pokazal toliko zanimanja za kongres profesorjev. Minister Trifunović je odgovoril, da ni prišel na kongres toliko kot minister, kolikor kot pravi prijatelj profesorjev, s katerimi je delal dolgo vrsto let in se je mogel pri tej priliki prepričati o vseh težkočah profesorskega stanu in delovanja. Naglašal je, da toplo simpatizira s profesorji in se živahno zanima za njihova stremljenja, ter končno obljubil, da bo storil vse, da se srednješolski pouk v naši državi postavi čim prej na solidno in trdno podlago. V tem smislu bo treba izvesti zakon o izenačenju srednješolske naobrazbe v naši državi. Ta zakon bo predložil skupščini že prve dni meseca oktobra. Kar se tiče materialnega položaja profesorjev, je minister prosvete izjavil, da v tem oziru osebno ne more dosti storiti, ker je to vprašanje v zvezi s celim kompleksom raznih drugih važnih državnih vprašanj. Govor g. ministra prosvete je bil sprejet z viharim odobravanjem in so udeleženci kongresa priredili g. ministru navdušene ovacije. Po odhodu ministra Trifunovića so bila predčтана poročila o delovanju centralne uprave v preteklem letu, nakar se je razvila debata Zborovanje kongresa je določeno na tri dni.

Vojaška konvencija med Rumunijo in Poljsko

London, 27. sept. d. »Manchester Guardian« objavlja besedilo vojaške konvencije med Rumunijo in Poljsko, v kateri je določba, da stavi Rumunija, ako bi bila Poljska napadena od Nemčije in Rusije, 13 divizij Poljski na pomoč, ako bi bila napadena samo od Rusije, pa 9 divizij. Polovico plinskih in zračnih čet bi za Poljsko postavila Francija. Ako bi Poljsko napadla Rusija in bi se Nemčija obnašala grozeče, bi postavila Francija na razpolago ves material za plinsko vojno, 200 letov, 50 letalskih voditeljev, 30 mehanikov ter popolno opremo za 200 tisoč mož ter 12 težkih topov.

Mednarodni novinarski kongres

Zeneva, 27. septembra (brž.) Skupščina mednarodne organizacije novinarjev je izvolila za predsednika Francoza Georges Bourdona. Prihodnji mednarodni novinarski kongres se vrši 1. 1928. v Parizu.

Polom rusko-azijske banke

Sanghaj, 27. septembra. (brž.) Rusko-azijska banka je ustavila plačila. Pasiva znašajo približno 27 milijonov dolarjev.

Dan groze in obupa ob Sori in v ljubljanski okolici

Na Viču in v Rožni dolini stala voda mestoma dva metra visoko. — Tri človeške žrtve na Tržaški cesti. — V Trnovem se je podrla zatvornica. — V Žireh se je odtrgal oblak. — Sora podira jezove in mostove. — Poljanska dolina odrezana od sveta. — Milijonska škoda. — Panika med prebivalstvom. — Nalivi še trajajo. — Groze še nove katastrofe.

Že nekaj dni se je nad Ljubljano in okolico sumljivo oblačilo in podiljo so se gosti in temni oblaki. Ponoči se je tudi svetlikalo in iz daljave je bilo slišati voljo grmenje. Vedeli smo, da se nekaj zbira v oblakih, vendar pa nihče ni pričakoval, da bo sledila katastrofa, ki še daleč presega nesreče zadnjih let. Milijone in milijone narodnega premoženja so zopet uničili divje pobešeni elementi. V par minutah so se včeraj potoki izpremenili v ogromne hudournike, reke so prestopile zopet bregove, travniki in polja so opustošeni, vik in krik, obupno klicanje na pomoč vsepovsod. Zlasti v ljubljanski okolici in v Polhograjskem pogorju je bil včeraj pravcati vesoljni dan, ki je zahteval tudi človeške žrtve.

V nedeljo se je zdelo, da bomo imeli krasno vreme. Zjutraj zgodaj je že obljubila mesto in okolico gosta megla, ki pa se je kmalu dvignila in je posijalo toplo sonce. Nebo je bilo popolnoma jasno in sonce je pripekalo na zemljo prav intenzivno. V bližnji in daljni okolici je zatvoril kar mrgoleto izletnikov. Toda že proti poldnevju, ko je jelo sonce žgati še intenzivneje in se je v sopolari vse kuhalo, je priplaval od morja sem dokaj močan veter in gnil seboj težke oblake. Nebo se je v teku dveh ur stemnilo in oblaki so se zgrnili v neprimerno svinčeno maso, čez ves horizont. Nekako ob 14. uri je jelo deževati. Bil je sicer samo lahek dežek, ki pa je padel konstantno in o katerem je moral vsakdo misliti, da se ne bo ustavil.

Že tekom popoldanskih ur pa je pričelo zlasti v hribih, in prvi vrsti v polhograjskem pogorju liti

kakor iz škafo.

Ogromne mase vode so se zlivale na zemljo s strahotno vztrajnostjo. Nad Ljubljano se je proti večeru naliv ustalil, to pa samo za nekaj ur. Okrog 22. ure je pričelo liti še silneje. Noč na ponedeljek je postajala od trenutka do trenutka strahotnejša. Gosti deževni curki so bili ob strehe in ob tlak kakor za stavbo. Ulice so bile v trenutku osamele in ljudje so se umaknili domov tudi iz vseh lokolov. Nevihta je trajala vso noč, vendar se je zdelo zjutraj, da smo preživeli samo običajen jesenski naliv.

Okrog 8. ure je prešel preje umirjeni dežek zopet v vihar, ki se je potencial od hipa do hipa. Tekom dopoldanskih ur je naliv v presledkih odjenjal, toda le za nekaj trenutkov, kakor da išče sape. Dež, ki je bil ob strehe in tlak, je tvoril pravcato meglo, da se je videlo le nekaj metrov daleč. Voda se je gnala po cestah in ulicah v celih potečih. Kanalski poiziralniki, ki niso mogli sproti požirati vode, so bili v hipu zamašeni od cestne nesnage in morali so priti mestni delavci, da so spravili nesnago z železnih mrež. V zraku so švigale strele, nebo so rezali bliski križem-križem in udarjal je grom na grom. Nekaj minut čez 12. se je vtila nova silovita ploha. Med ljudmi, ki so odhajali s posla domov na kosilo, je zavladala prava panika. V naglici se je bilo treba skriti po večah in marsikdo, ki je imel daleč pot, je čakal tamkaj dotlej, da se je mogel zopet vrniti na delo.

Mestni kanali so priganjali v Ljubljano čimdalje večje množine vode. Pritisk je postajal od hipa do hipa močnejši, voda se je penila in tvorila vsak trenutek se spremenjujoče razpenjene grebene, ki so ostro rezali v umazano gladino Ljubljanice. Okrog 15. ure so se jele kolportirati po Ljubljani alarmantne vesti, glasom katerih

ogroža Vič, Rožno dolino

In vse vasi ob Gradaščici povodenj. In res, to pot vesti niso bile brez podlage.

Pobesnela Gradaščica

Polhograjsko pogorje je doživelo v nedeljo in v sledeči noči strašen vihar. Veter je lomil celo drevje v gozdu, vmes pa je bil ob tla tako gost dež, kakor pred dvema letoma, ko se je utrjal oblak.

Včeraj dopoldne so pričeli naraščati hudourniki, ki so valili v dolino debela dreves in velikanske skale. Ljudje so z grozo opazovali, kako od ure do ure naraščala Gradaščica in njeni mali pritočki. Kmalu potem, ko je odzvonilo poldne, je Gradaščica že narastla v pravcati veletok, ki je gnal mase vode v strašni brzini po svoji poti. Vode so trgale s seboj cele kose cel in v trenutku so bile izsedene neje plasti travnikov. Ruševine, kamenje in debela so se ponekod zgostile v jezove in voda se je s tem večjo silo zaganjala čez polja. Pri Kozarjah okrog 15. ure popoldne ni bilo nikakega zastoja več in ni je bilo sile, ki bi vodo obdržala v strugi in ožji okolici. Kot bi trenil se je vtila voda v širini več kilometrov čez polja in travnike do hiš. Prestrašeni prebivalci so jeli zapirati hišna vrata, kar pa vse ni nič pomagalo. Malo še in voda je

sezala do oken.

Pritisk vode pa je bil tako silovit, da je utrl šipe in vodne mase so udrle v stanovanja. V nekaj trenutkih je bila hiša od hiše popolnoma izolirana, kajti voda je naraščala z naravnost frapantno nag-

lico. Šumenje vode, ki se je gnala v širokih veletokih deljenimi po posamnih hribočkah, je postajalo tako močno, da se ni slišalo vpitja in klicanja od sosedov. Vsakdo je hitel na svojemu domu, da reši, kar se rešiti da. V neprestani življenski nevarnosti, da ga ne odplavi voda, je hotel vsakdo rešiti v prvi vrsti živino in jo odgnati proti železniškemu nasipu. V sredi tega pa so bili poskusi ustavljeni, kajti treba se je bilo

umakniti v podstrešja

Voda je namreč narastla pri pritlični hiši skoro že do strehe. Koliko živine je potonilo v Kozarjah in bližnji okolici, včeraj sploh ni bilo mogoče ugotoviti. Po vodi je sempatija priplaval prašič, tele, zlasti veliko pa kuretnine.

Na Viču voda dva metra visoka.

Skoro istočasno kakor v Kozarjah je bil v nevarnosti Vič. Gradaščica je zagnala ogromne mase vode v hrib, ki pa so se takoj odbile ter se razile v vasi. V dobre četrt ure je bila poplavljen vasi vas in do pol 17. ure je stala voda do dva metra visoko. Ljudje, ki so sprva begali semtertja, so se rešili na železniški nasip, kjer pa je ostal doma, se je moral umakniti v največji naglici v višje nadstropje ali v podstrešje. V stanovanjih je stala voda do poldrug meter visoko. Goveja živina in konji so moleli iz vode samo gobce, dočim je teleta mnogim posestnikom voda zadušila. Pri Knezu sta bili teleti odvezani ter jih je voda odnesla s seboj. Voda pa ni pobirala samo živine. Kmalu je jela dvigati hišno opravo, omare, skrinje in postelje, kar vse se je zibalo nekaj časa na prosti vodi, dokler jih ni zajel tok in jih gnal s seboj do potokov pod železniškim nasipom. Ti so se kmalu skoraj popolnoma zamašili, kajti med vse to so bile zapletene cele drvarnice, les, vozovi, živali, obleka itd. Voda je jemala s seboj vse, kar ji je bilo na poti in je na nekaterih krajih izpodjedala celo tudi že zemljo pri hišah.

Tudi Glinščica prestopila bregove

Kakor Gradaščica je zdvijala tudi sicer tako ponižna, mala Glinščica. Tudi ta voda je udarila iz svoje struge med Novo vasjo in Rožno dolino okrog 15. ure. Voda se je razlila v največji naglici in okrog 15.30 je segala že do gostilne pri Končanu. Nova vas pa je bila takrat že popolnoma odrezana od Glince. Viča in Rožno dolino. Pol ure zatem je pridrila voda že do gostilne Pod Klančkom ob Cesti v Rožno dolino, ki spada že pod mesto. Voda je tako napredovala skoro pol km. Cesta št. IX. je bila v hipu pod vodo, istotako paralelno tekoča cesta sredi vasi, nato pa je po nekaj minutah segla do pod Rožnika in na tej strani do železniškega nasipa na Glincah pa od nasipa deroča v veletokih skozi vas in Mestni log do Ljubljanačine struge ter je poplavlila celo Barje. Na Tržaški cesti je pridrla voda do mitnice in je segala do Brezovice, to je 7 km. Voda je odnašala s seboj vse, kar je dosegla in ni imelo trdnega fundamenta.

Tri žrtve na Glincah

Nekako okrog 17. ure se je pripetila pred očmi neštetihi učividev, stoječih na progi ali gledajočih iz okoliških hiš, pred gostilno pri Lahni na Tržaški cesti na Glincah strahovita nesreča. Dočim preje še ni bilo čuti o človeških žrtvah, je voda v tistem hipu zahtevala kar tri naenkrat. Po Tržaški cesti v smeri proti Ljubljani je vozil na dvovprežnem vozu počasi po vodi posestnik Janez Zdešar p. d. Malič. Na vozu je sedel on ter še tri osebe, o katerih se ne ve, kdo so bili. Pred omenjeno gostilno, kjer je pridrla čez cesto struja Glinščice, je enemu konju nenadoma spodrsnilo, ob voz so istočasno butnili valovi in ga prevrnili. Konja, voz, Malič ter dva moža, sedeča na vozu, sta izginila pod vodo, dočim je eden še pravočasno odskočil in se rešil s plavanjem k Sokolskemu domu. One tri pa je voda tirala s seboj v Gradaščico in sploh niso prišli več na površje.

Voda je nekako do 17. ure še vedno naraščala. Pri Dolgem mostu, 4 km od Ljubljane, je Gradaščica planila celo čez železniški nasip, ki je visok nad 3 m.

Povodenj na Mirju

Enako kakor vasi pod Polhovim gradcem, so v vodi tudi Dobrova, Brezje in Horjul. Voda ni prizanesla tudi trnovskemu predmestju in viliam na Mirju. Voda je segala tamkaj poldrug meter. V Langusovi ulici je iz nekaterih hiš odplavila celo več kosov pohištva, ki jih je odnesla v strujo Gradaščice in jih tirala dalje proti Ljubljani. Med strahovitim bučanjem je siloviti vodni pritisk nekaj minut po 19. uri v Trnovem

zlomil Zalokarjevo zatvornico.

Trnovsko predmestje je ostalo od pol 20. ure brez pitne vode, kajti

počila je glavna vodovodna cev,

ki dovaja pitno vodo pod Gradaščico. Trnovsko predmestje bo ostalo današnje noč, ki obljubila biti še strašnejša kakor včerajšnja, v temi, kajti voda je podrla skoro vse električne drogeve, vsled česar se je potrgala tudi žica. Že tekom popoldneva je voda podrla in vzel s seboj leseni most čez Gradaščico na Glincah poleg Vojnovičeve elektrarne.

Položaj poplavlencev v Rožni dolini, na Viču, Glincah, Trnovem in na Mirju je postal z nastajajočo nočjo še strahotnejši. Po hišah, ki so ločene druga od druge, so klicali ljudje svoje domače, ki niso mogli do njih. Bučanje vode je njihove glasove popolnoma ubilo. Ljudje, stoječi na železniškem nasipu, so strmeli v vas in si niso znali pomagati. Nekateri so v naglici zgradili splave, vendar so vozili le počasi. In še to samo med hišami, kajti bila je vedno nevarnost, da jih ne pograbi močnejši tok in jih ne zanese ven na plano, kjer je bila voda še vedno nad 2 m visoka.

Pomoč, kolikor je bilo pač mogoče, so si delili ljudje medsebojno, kjer pa je bila nujno potrebna, so priskočili na pomoč ljubljanski gasilci. Najhujših vesti je pričakovati z Barja, ki je

popolnoma pod vodo.

Črna vas, Hauptmance in druge vasi so ogrožene celo v taki meri, da se je bati, da prične voda izpodkopavati celo hiše.

Ljubljana je proti večeru sicer pričela za nekaj časa padati, pozneje pa je zopet narastla. Čez breg je udarila tudi v Stepanji vasi ter v Mostah. Vevška papirnica je pod vodo in je odnašala vodo s seboj papir. Hiše, stoječe na nižjih mestih, so bile v vodi in je stala voda v stanovanjih nad pol metra visoko.

V Ljubljani so ljudje kljub nalivu v gruclah na posameznih mostovih opazovali strahotno valovanje Ljubljanice, ki vali s seboj razne predmete, kakor kose pohištva, vozove in živino. Govorili se, da so nekateri videli med vsem tem tudi človeška trupla.

V Žireh se je odtrgal oblak

Strašna katastrofa je zadela zopet Polhograjsko pogorje in Loško hribovje. Nad Žirem se je odtrgal oblak in so v trenutku nastali hudourniki, ki so s strašno brzino drveli proti Poljanski Sori. Plazovi so zasipali potoma ceste in odnašali gospodarska poslopja in mostove.

Včeraj ob 7. zjutraj je bila v Škofji Loki Poljanska Sora še normalna, ob 8.30 je pričela polagoma naraščati, okoli 10. dopoldne pa se je dvigala tako hitro, da je bilo naraščanje opazati od minute do minute. Medtem so že priplavali po vodi hlodi, drevje, deske, deli lesenih stavb itd. Bilo je jasno, da je loško hribovje doletela strahovita katastrofa. Voda je bila tudi polna poljskih pridelkov; na tisoče in tisoče buč je bilo v njej, kar je bilo znamenje, da so bila v Poljanski dolini vsa polja opustošena.

Okoli poldne je zrasla Poljanska Sora še pet metrov nad normalo. Valovi so nosili s seboj že dele mostov in tudi cela drevesa. Ob 14.30 je voda dosegla višek. Lansko leto zgrajeni novi betonski most v Škofji Loki med klancom pod sodnijo in Puštalom so valovi začeli najprej izpodkopavati na obeh straneh. Kmalu nato je voda drvela že pol metra čez most, nakar

se je porušil.

Tako je bila zveza med Loko, Gostecami in Soro pretrgana. Solški gojenci in tudi ljudje, ki so bili na opravkih v Škofji Loki, se niso mogli vrniti domov in so morali prenočiti v Loki. Šolarje so razmestili po raznih hišah. Popoldne je voda še vedno naraščala in prinašala vedno nove predmete s seboj. Videti je bilo med njimi tudi že strehe posameznih koč. Ob 17. uri je bila Sora že

osem metrov nad normalo.

Razlila se je čez bregove in udrila v več hiš. V petnajstih hišah na Studencu je stala deloma v kleteh, deloma do pritličja in celo do prvega nadstropja. Po hlevih in svinjakihi je bila živina v nevarnosti. Največjo škodo v Škofji Loki ima strojarstvo g. Krašovca, kateremu je odnesla voda poleg raznih strojarskih predmetov tudi več velikih strojarskih kadi. Pod vodo je bila dalje fužina na Studencu ob povodnji Selške Sore in Poljanske. Veliko škodo ima tudi škofješki župan Hainer, kateremu je odnesla ogromne množine hlodov in desk in pokvarila tudi žago. Težka nesreča je zadela zopet g. Hribernika iz Puštala, ki mu je Hrastenica že pred 3 leti uničila skoro vse imetje, sedaj pa odnesla ogromno lesa.

Strašna morajo biti opustošenja v Poljanski dolini, od koder pa še ni poročil, ker so vse telefonske in brzojavne

Poliubi me

in za večno ostanem moj suženj! (Iz zadnjega Rudolfo Valentino vefilma »Cobra«.)

Danes v kinu »Dvor«.

Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9. uri. Prvič v Ljubljani!

+ RUDOLFO VALENTINO

v prekrasnem vele filmu, 7 dejanj o ljubimcu žena par v filmu! Pesem srca in vzvišene ljubavi! Krasna igra! Mladini neprimerno!

„COBRA“ V glavni vlogi nepoznani RUDOLFO VALENTINO in znana lepota NITA NALDI, najstrastnejši ljubavni Mladini neprimerno!

KINO „DVOR“ najmodernejšo kino gledališče Ljubljane. Telefon 730.

Preskrbite si vstopnice pravočasno v predprodaji od 10.—12. in od 2. dalje. Pridite: **BUSTER KEATON** junak smeha „Hočem samo njo“. Pripravite se!

zveze uničene. Podrtih je baje nad 40 brzojavnih drogov. Najbolj sta od dotokov Poljanske narastla Hrastenica in Bodovelska grapa. Proti večeru je narasel tudi starološki potok, ki prihaja izpod Planice.

Papirnica na Goričanih opustošena. Ogromna škoda.

Orožniška postaja v Medvodah je bila že okoli 1. popoldne obveščena, da je med 3. in 4. uro popoldne pričakovati največji naval vode. Toda katastrofa sama je nastopila že ob pol 3., ko je ni še nihče pričakoval. Sora je naraščala tako hitro, da se je dvignila v petih do desetih minutah najmanj za 2 m. Po njej so plavalii najrazličnejši predmeti: hlodi, pohištvo, gospodarska orodja, les, drevje itd. Papirnica na Goričanih je bila ob pol 3. do prvega nadstropja pod vodo. Voda je odnesla ves spodnji lesni prostor in uničila del tvornice, tako da je bil obrat takoj nastavljen. Le z največjo težavo so rešili zaposleno delavstvo. Pri tem je prišlo do pretresljivih prizorov. Kot zadnja so rešili iz tvornice nekega ključavničarja in delavca, in sicer skozi streho, sicer bi našla sigurno smrt.

Ob 4. popoldne se je podrl most na Goričanih,

ki veže papirnico z okrajno cesto, kjer vrh klanca leži skofov grad Goričane. K sreči pa se je tamkaj zajezilo toliko naplavljenega lesa, da je ostal del papirnice nedotaknjen. Voda je segala do spodnjega ograjda železniškega mostu v Medvodah. Hiše, ki se nahajajo med železniškim mostom in papirnico ob Sori, so popolnoma pod vodo. Le vrhi streh štrle še iz vode. Most pri Medvodah, ki veže državno cesto Ljubljana-Kranj z okrajno cesto proti Preski v Škofjo Loko, katerega je katastrofa že pred tremi leti porušila, je zopet popolnoma pod vodo. Promet je tamkaj zaprt in se vrši le čez Tacen in Vikerč ter preko papirnice v Medvodah na Goričane. Sava tamkaj ni čisto nič narasla in je bila tudi popolnoma čista. Zato pa je bila tembolj umazana Sora, ki je imela popolnoma opekasto rdečo barvo.

Na Seničiči je posestvo Sušteršiča popolnoma uničeno. Voda stoji do strehe. Pri Tometovi žagi je železniška proga deloma pod vodo, tako da se je vršil promet z vlaki le z največjo težavo. Pri tacevskem mostu so stale zvečer velike gruč ljudi, ki so z zanimanjem opazovale besneči element. Proti večeru so vozili cele zaloge papirja, ki ga je odnesla Sora v papirnici na Goričanih. Kakor se nam poroča, imajo Združene papirnice Vevče - Medvođe ogromno škodo.

Ob 6. zvečer je pričela Sora padati, vendar pa ne s tako naglico, kakor je poprej naraščala. Ob 8. zvečer je padla približno za meter. Ali se je položaj ponoči radi novega deževja zopet poslabšal, nam še ni znano.

Oviran promet na kamniški progi

Vsled silnih nalivov so hudourniki iz hribovja na levem bregu Save poplavlili progo in jo zasuli z naplavinami. Promet pri Črnučah se je vršil samo s prestopanjem. Ljudje so morali skoro uro peš po cesti proti Trzinu, kjer jih je čakal drug vlak.

Položaj v Zalogu kritičen

Ljubljana je stopila 20 cm čez leseni most v Zalogu. Vlak med Lazami in Zalogom so vozili včeraj po 9. zvečer samo s hitrostjo 15 km. V Vevčah je voda prestopila bregove in močno ogrozila tamkajšno papirnico.

Nevihta tudi v Mariboru in Celju

Nad Celjem in Mariborom se je vtila ploha šele okoli osmih zvečer. Spremljala jo je močno grmenje in bliskanje in so vse vode tekom noči znatno narastle. Nad Trbovljami je bilo kakor iz škafo. Trboveljski in Bohenski silno narastla in osila s seboj kamenje, hlode in drevesa. Ponekod sta oba potoka stopila iz struge in se razlila čez cesto in travnike, kjer sta povzročila znatno škodo. Kako močan je bil tok vode, je videti iz tega, da je prebijal na več krajih betonske škarpe, ki so jih pred kratkim zgradili. Okrajni cesti in občinski poti so bila spremenjena v hudournike, ki so onemogočali vsako komunikacijo, to velja predvsem za Petelinovo vas in sosedne kraje. Plazovje vleče na Doberni doli proti kolodvoru Trbovlje. Prav tako pa tudi v Hrastniku, kjer postaja situacija vedno bolj opasna. Najbolj eksponirana mesta so zopet pri Šentjuru, kjer umetni žlebovi sicer pridno zajemajo vodo in jo odvajajo pri deski žoli v potok, vendar pa ne preprečujejo, da ne bi drselo hribovje v dolino. Sličen položaj je pri orožniški postaji, kjer so močno popokale obrambne betonske škarpe, skozi katere pritiska voda, in pri Dolinški, kjer grozi docela uničiti vrtovje. Od postaje Sava do Zidnega mostu se izmenjujejo obhodne železniške staze, ker se je bati, da zopet zasuje progo. Tako je na postaji Trbovlje in Hrastnik opaziti, kako nosi s seboj naglo naraščajoča Sava med drugim tudi mnogo lesa, zlasti hlode, namenjene za transport s spla-

vi. Če bo naliv vztrajal, se je bati najhujšega.

Reševalna intervencija gasilcev

Ob 10. dopoldne je bil obveščen gasilski urad v Mestnem domu, da je vdrla voda v stanovanje na Gosposvetski cesti št. 4, kmalu za tem na Gosposvetski cesti št. 13 in v barake za Dunajsko cesto, nasproti gostilne Kavčič, dalje v Gledališki ulici št. 8 in v Zibertovi ulici št. 28. Takoj je krenilo gasilsko moštvo pod osebnim vodstvom gerenta g. Josipa Turka z motorno brizgalno za Gosposveško cesto 4, kjer je vdrla voda radi neprestanega deževja v drvarnice in nevarno ogrozila stanovanje hišnice in strojnika Klančnika, kjer je stala 30 cm visoko. Ko se je posrečilo gasilec izrpati vodo, so odšli okrog 11. ure na Gosposvetsko cesto št. 13, kjer so prav tako izrpati iz prizemnega stanovanja vodo. V Gledališki ulici so si stanovniki sami pomagali iz kritičnega položaja v kletah in stanovanjih in ni bila več potrebna intervencija gasilcev.

Komaj so se vrnili gasilci v Mestni dom in se za silo preoblekli, jui je bilo sporočeno, da ogroža voda Ketto - Murcnovo cesto, kjer pa radi prevelikega naliva sploh niso mogli stopiti v akcijo. Po 13. uri so bili ponovno klicani na Gosposveško cesto št. 4, kjer je voda zopet zalila iste prostore kot dopoldne. Tudi tu je bil vsak napor brezuspešen, ker je voda z vso silo lila v prostore. Zato so se odpeljali gasilci v barake za Bežigradom in omogočili iz izrpanjem vode, da so se stanovniki povrnili v svoja že itak bedna stanovanja. V Zibertovi ulici je vdrla sama odtokla.

Ob 17.30 so odšli gasilci proti Viču, da pomorejo prebivalstvu na stiske, v katero ga je pripravila nenadna poplava. Nasproti »Stan in doma« pa se je kolo avta vgreznilo sredi ceste v mehko zemljo, kjer so pred kratkim skopali temelje ceste pri napeljavi novega vodovoda. V bližini neprilike svoje ga avta so našli gasilci na cesti v avtomobilu dvornega svetnika g. Kremenskega, ki ni mogel nikamor iz okoli in okoli ga obdajajočo vodo. Gospoda dvornega svetnika so odnesli gasilci na ramenih preko ceste v Ljubljano, njegov avto pa pustili na cesti. Ob 20. se je šele vrnila stalna gasilska straža domov.

Ko je okoli 18. ure zadonel dvakratni strel z gradu in opozoril prostovoljne gasilce na divjanje elementa na periferiji mesta, so pohitili ti še v Trnavo in Kolezijo. V vili Bizovičar je bila voda že v pritličnem stanovanju. Gasilci so rešili iz vile neko 70-letno staro, ostali so si pomagali že sami iz nevarnega položaja. Bližnjemu sosedu je odneslo svinjak z dvema svinjama.

Gradaščica, ki je odnesla zatvornico tovarne za kvas g. Zalokarja, je na večer padla za pol metra.

Deževje na Hrvatskem

Zagreb, 27. septembra. r. Od včeraj je značilni tlak padel zopet za 1 mm ter je davi znašal 761.5 mm. Veter: slab jugovzhodnik. Temperatura danes dopoldne 16°. Prošlo noč je bil velik dež s hudim grmenjem. Dežja je bilo 17 mm. V Beogradu sploh ni bilo dežja.

Veličasten pogreb naših letalskih oficirjev v Pragi

Praga, 27. septembra. s. Danes popoldne ob 2. se je ob ogromni udeležbi Prage in s sodelovanjem najvišjih civilnih in vojaških dostojanstvenikov vršil pogreb vseh treh žrtve letalske katastrofe v Kbelih na državne stroške. Veličastni žalni sprevod je otvorila policija na konjih, nato je sledila godba 28. pešpolka, za njo pa so korakali 1. letalski polk in 5. ženijski polk. Krste podp. Jugovića, štab. kapetana Kostre in poroč. Njegovana so bile položene na trupe treh letal in pokrite z jugoslovenskimi odn. čl. zastavami. Za njimi so korakali gen. Čeček kot zastopnik prezidenta republike, zastopniki vlade, jugoslovenski poslanik Nešić z vsem osebom poslanstva in gen. konzulata ter našim vojaškim atašejem, nepregledna vrsta generalov in oficirjev vseh vrst, deputacija narodnih organizacij in velika množica žalujočega občinstva. Po ulicah, koder se je spreval pomikalo so gorele svetilke, trgovine so bile zaprte in nepregledno število ljudstva je tvorilo špalir, spoštljivo zadnjič pozdravljajoč nesrečne žrtve.

Povorka je krenila iz kapele vojaške bolnice na Karlovem namestju po Vodičkovi ulici, Vavalskem namestju čez Prikopico na Masarykov kolodvor. Tam je sprevod ostal in oficirji ter vojski so prenesli krsti z ostanki podp. Jugovića in poroč. Njegovana v je pripravljene v črno zavito vragne. Vojaštvo je oddalo zadnji pozdrav bratrim tovarišem, godba je zasvirala jugoslovensko himno. Bil je pretresljiv trenutek. Nato so vagoni zaprli in oba jugoslovenska oficirja sta se tkom večera nastopila svojo zadnjo pot v domovino.

Z Masarykovega kolodvora je krenil žalni sprevod s krsto št. kap. Kostre na olšansko pokopališče, kjer bo v sredo dopoldne v tamkajšnjem krematoriju truplo vpepeljeno.

Tovariši ponesrečenih jugoslovenskih letalcev se žalnega sprevoda niso mogli udeležiti. Po naredbi vojnega ministrstva so že včeraj nadaljevali svojo pot in preostala štiri letala so odplula čez Krakov v Varšavo. Smatra pa se, da bodo že zopet v domovini ko prispejo krste iz Prage, in se torej tudi udeležijo pogrebnih svečanosti.

Domače vesti

* **Jubilej arheologa dr. Frana Bulića.** Znan naš arheolog in znanstvenik g. dr. Frano Bulić, upravitelj arheološkega muzeja v Splitu, praznuje dne 4. oktobra osemdesetletnico svojega življenja. Vkljub svoji visoki starosti je še popolnoma svež in zdrav ter še neumorno deluje na polju arheologije. Povodom osemdesetletnice je kralj podpisal ukaz, s katerim se dr. Buliću podeljuje doživljenjska podpora, enaka penziji rednega univerzitetnega profesorja.

* **Spremembe v državni službi.** V državni licejski knjižnici v Ljubljani je bibliotekar dr. Avgust Pirjevec iz 7. skupine pomaknjen v 6. skupino I. kategorije. Bivši državni veterinar Josip Brtoncelj je imenovan za veterinarja pri okrajnem glavarstvu v Kočevju. Potovalni učitelj za mekarstvo Anton Pevc je imenovan za strokovnega učitelja za mekarstvo na specialni mekarski šoli v Škofji Loki. Poštni uradnik Davorin Grobelnik v Celju je trajno upokojen. Veterinarski pripravnik pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani dr. Leopold Hribar je imenovan za veterinarja v 8. skupini I. kategorije.

* **Sprememba v gerentstvu.** Veliki župan mariborske oblasti je razrešil dosedanjega gerenta Stefana Coulige v Brezovici, srez dolinjedavskih, gerentskih dolžnosti in postavil za novega gerenta te občine Stefana Žurana, posestnika v Brezovici list. 29.

* **Iz državljanstva statusa.** Za naše državljanstvo so zaprosili: Josip Irer, klučavničar v Kotorib, pristojen v Gluben-dorfu, pol. okraj Ober-Hollabrunn v Avstriji; Josip Vidrih, abec v Svečini, pristojen v Goče pri Postojni, Julijska Krajina; Jovan Tupatilov, dnevniki finančne kontrole v Gornji Radgoni, pristojen v Černigov, Rusija. — Za izpust iz našega državljanstva je zaprosil: Oskar Fürbas, uradniški bolniške blagajne na Dunaju, pristojen v občini Sv. Marko nižje Putja. — Naše državljanstvo je bilo podjeljeno dr. Aleks. Novoselskemu, okrožnemu zdravniku v Sv. Marjeti nižje Putja, rodom iz Tambova v Rusiji in Rudolfu Grzetiču, železničarju v Slovenjgradcu, rodom iz Očisla-Klanjca v Julijski Krajini.

* **«Slovenec» in Mestna hranilnica ljubljanska.** Prejeli smo: List «Slovenec» v Ljubljani je dne 26. t. m. priobčil vest v evodniku, da bo «občičkajenost mnogo oskodovala, kakor kažejo poročila» — tudi pri Ljubljanski hranilnici... itd. in med dnevnimi novicami pod «Ljubljana». «Poslovanje Ljubljanske hranilnice sodno ustavljeno»... itd. Ta vest je netočna, kajti Ljubljansko posojilnico na Mestnem trgu, ki je po poročilu «Slovenca» sodno zatvorjena in ki jo je svoičas ustanovil g. Anton Pesek, ni zamenjati z Mestno hranilnico ljubljansko, ki posluje mirno in nemoteno v Prešernovi ulici. Za ta zavod jamči z vsem premoženjem celo mesto Ljubljana in se nobenemu vlagatelju za vloge ni treba prav nič bati.

* **Javnosti v vednost.** Vodstvo Ljubljanske posojilnice in Jugoslovanske zavarovalne hranilnice nam poroča: Ljubljanska posojilnica in Jugoslov. zavarovalna hranilnica danes poslujeta takor navadno. Poročilo «Slovenca» v nedeljo, da je sodni-ja omenjena zavoda po izvršeni reviziji zaprila, je neresnično. Oba zavoda sta po svojem pravnem zastopniku danes vložila proti «Slovencu» tožbo.

* **Msrgr. Cankar v zaporu.** Po vestih iz Sarajeva je monsignor Karlo Cankar v soboto nastopil svojo dvajsetdnevno zaporno kazen v zaporih tamkajšnjega okrožnega sodišča na temelju razsodbe v procesu Janjč-Cankar. Monsignor Cankar je prišel v zapor v svečani obleki. Ob nedeljah bo opravljali službo božjo jetnikom. Po tiskovnem zakonu pripada msgr. Cankarju «custodia honesta», to je dostojno urejena soba s posteljo, umivalnikom in pisalno mizo.

* **Nagrade za usluge v poštenu prometu.** Ministrstvo pošte in brzojava je sklenilo, da se železniškemu in broderskemu osebju za usluge v poštenu prometu podeli posebne denarne nagrade. V to svrhu je za letošnje leto odobren kredit v znesku 100.000 dinarjev.

* **Stipendije za dijake veterine.** Ministrstvo vojske in mornarice je določilo enajst stipendij za slušatelje veterine na zagrebški univerzi. Stipendisti bodo morali po pogodbi gotovo število let služiti v naši vojski.

* **Himen.** Poročila sta se v nedeljo v Ljubljani vrla šepanjska Sokola, načelnik Rudolf Žitnik z gđ. Minko Pogačnikovo in podnačelnik Ivan Stojan z gđ. Mici Bokavškovo. Mladina sokolskima paroma iskreno čestitke!

* **Promotna konferenca srednjeevropskih držav.** Na Dunaju se sestaneta prihodnji mesec konferenca zastopnikov srednjeevropskih držav, ki bo razpravljala o prometnih in ekonomskih vprašanjih. Kakor se doznava, bo Madžarska na tej konferenci sprožila revizijo donavskega statuta.

Dober nasvet!

Dame naj si ne dajo tu izgotavljati jesenskih in zimskih plaščev, ker je nemogoče doseči tako krasnih modelov, ki jih nudi letos trdka Fran Lukič, Pred škofoj.

Koliko boste prihranili.

* **Oražnov dijaški dom.** Z zimskim semestrom 1926/27 se odpre v Ljubljani «Oražnov dijaški dom» za revne slušatelje medicinske fakultete (prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava). Prošnje, katerim je priložiti ubožni list, naj se vložijo najkasneje do 9. oktobra pri upravnem odboru «Oražnovega dijaškega doma» v Ljubljani (univerza).

* **Zanimiva pravda v Beogradu.** Uprava mesta Beograda je naperila tožbo proti bivšemu podpredsedniku beograjske mestne občine Milošu Bobiću zaradi njegovih izjav, v katerih je beograjsko policijo obdolžil, da je ona zakrivila znane krvave pretepe, ki so se dogodili v dobi volilne kampanje na volilnem shodu, ki ga je bil Bobić sklical v hotel «Slavija». Zadnje dni so zaslišavali Bobičeve priče, katerih je 50. Vse priče trde, da je pretep na omenjenem zborovanju zakrivila policija.

* **Legar v Novem Sadu.** V Novem Sadu je v zadnjem času obolelo na legarju večje število oseb. Vsi slučaji so lahke narave in ni doslej nikdo podlegel tej bolezni. Tamkajšnji mestni fizikat je ukrenil potrebno, da se prepreči epidemija.

* **Dunajski visokošolci v Splitu.** V Split je prišlo v soboto zjutraj 54 dijakov dunajske tehnične visoke šole pod vodstvom profesorjev. Dijaki ostanejo v Splitu tri dni ter obiščejo potem še druga večja mesta Dalmacije.

* **Cvet in sad.** Gospodična Slavica Kunst iz Polzele v Savinjski dolini nam je poslala zrelega kosmaka, ki je dozorel na veliki, ki je sedaj obsuta z novim cvetjem. Iz Podrepe pa smo od gospodične Grete Levstikove prejeli lepo razvit jabolčni cvet.

* **Spomlad v jeseni.** Na svojem nedeljskem izletu v Polhograjsko pogorje je g. Matevž Jelnikar iz Ljubljane naletel na večjo skupino bujno cvetočih trobentic na severozapadni strani Stožca. Zadnji topli dnevi letošnje jeseni so pričarali iz tal oznanjevalke zgodnje pomladi.

* **Na obrtno nadaljevalni šoli na Vranskem** se prične s poukom v nedeljo dne 3. oktobra, ob 8.30 obnem tudi vpisovanje vajencev. Vsak naj prinese s seboj Din 50 kot prispevek za šolske potrebščine.

* **Cerkiško jezero** se letos izredno dolgo ni odteklo; šele pretečni teden je padla voda v toliko, da so mogli kosit. Še predno pa so odpeljali posušeno seno, je voda ponovno narasla radi izredno hudega deževja v noči od nedelje na ponedeljek in odnesla mnogo sena.

* **Smrt v apnenici.** V Novi Bukovici je padla v apnenico štiriletna Evica, hčerka tamkajšnje posestnice Richterja. Otroka so iz živega apna potegnili grozno opoene. Umrl je naslednjega dne. Sodišče je uvedlo kazensko postopanje proti krivcem smrti male Evice.

* **Velika delavdacija pred sodiščem.** Pred subotiskim sodiščem se je včeraj pričel proces proti bivšemu bankarju Oskarju Rukavini in tovarišem zaradi zločina pomebne premoženja pogrebne družba «Život». To društvo je razne stranke iz Subotice in okolice ogoljufalo za več milijonov dinarjev. K obravnavi, ki bo trajala štirinajst dni, je povabilenih 826 prič. Obravnava se bo vršila v veliki dvorani subotičke mestne občine.

* **Vse one, ki prejemajo naše okrožnice,** najljubšeje prosimo, da jih blagohotno uravajo ter po možnosti urode vsebini. S tem storijo vsakdo dobro delo in pomagajo nam najboljšeju slepin. — Odbor Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12.

Velika uganka

ugodnega nakupa je rešena, ako si ogledate ravnotako dobo bogato izbiri najljubšega angleškega in češkega blaga za moške obleke in površnike, raglane i. t. d. po najnižjih cenah.

Josip Ivančič, Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 4

Schaffhausen ure

F. Čuden, Prešernova ul. 1.

* **Samomor zblaznele seljakinje.** V Veliki Gorici je bil preteklo soboto izvršen samomor, ki je med tamkajšnjim prebivalstvom vzbudil splošno sožalje. Seljakinja se je v zadnjem času pojavljala znaki blaznosti, je skočila v vodo in utonila. Tragičen konec splošno spoštovane seljakinje je povzročila velika skrb za njeno rodbino, oziroma za zeta in sinove, ki so imeli v zadnjem času pri svojih poslih znatne izgube. Ti neupsih so ji omražili duševno ravnotežje ter jo pogladi na smrt.

* **Nesreča vsled ročne granate.** V okolici Butmirja v Bosni so se pretekli petek vojaški večbali v manipulaciji z ročnimi granatami. Podporočnik Stevo Radičević je vzel v roko granato, da pokaže vojakom, kako se morajo metati granate. Nesreča je hotela, da je granata predčasno eksplodirala ter podporočniku Radičeviću težko poškodovala desno roko ter ga tudi sicer ranila na glavi in na prsih. Ponesrečenec se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga v vojaško bolnico v Sarajevu.

* **Nesreča vsled ročne granate.** V okolici Butmirja v Bosni so se pretekli petek vojaški večbali v manipulaciji z ročnimi granatami. Podporočnik Stevo Radičević je vzel v roko granato, da pokaže vojakom, kako se morajo metati granate. Nesreča je hotela, da je granata predčasno eksplodirala ter podporočniku Radičeviću težko poškodovala desno roko ter ga tudi sicer ranila na glavi in na prsih. Ponesrečenec se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga v vojaško bolnico v Sarajevu.

V boju za mladost je najuspešnejše in damam oriljubljeno sredstvo

CREME MOUSON

* **Najnovejša bluze, obleke, batistno perilo in otroške obleke** priporoča Krištofič-Bučar, Ljubljana, Stari trg 9.

* **Volno in bombaž za strojno pletenje** in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Stari trg 12, in Židovska ulica 4.

* **Tkanino «Eternum»** zanteval od trgovca, če si potreben trpežnega perila. 178

* **Portland-cement.** Časopisna vest, da s 1. oktobrom 1926 ustavimo obrat, je prišla brez našega znanja v javnost, in sporočamo vsem cenj. naročnikom, da imamo večje množine la Portlandcimenta na razpolago, tako da lahko vsako naročilo v teku 24 ur izvršimo. Ravnatelstvo «Zagorka» d. d. tov. cementa Zidanmost. 1299

Iz Ljubljane

u— **Sprejmi pri velikem županu.** Danes v torek 28. t. m. veliki župan g. dr. Baltić ne sprejema strank.

u— **Zamuda gorenjskega vlaka radi — Stjepana Radića.** V nedeljo zvečer je imel beograjski brzovalnik v Ljubljani pol ure zamude, ne da bi bili mogli nervozni potniki izvedeti za vzrok zakasnitve. Šele ob 3/18. je pa pridrela z Gorenjskega lokomotiva s samim salonskim vozom «Sokol», v katerem je sedel g. Stjepan Radić sredi svoje družine t. j. s svojimi sinovi Vladimirom, s svojo hčerko in zetom g. inž. Košutičem in dr. Krnjevičem. Gospod Radić, ki je prišel iz Zeneve na Jesenice, namreč tam ni vjel rednega vlaka, pa si je najel poseben vlak in na krilih «Sokola» priletel v Ljubljano, kjer ga je moral čakati brzovalnik cele pol ure. Tu so pripeli «Sokola» k brzovalniku, Radićevi družini se je pridružil še minister Pucelj, in šlo je na prelo proti Zagrebu. Govori se, da je z Radićem potoval do Jesenic tudi bivši vojni minister, sedanjí šef generalnega štaba, general Pešič, ki se pa ni poslužil udobnega izbrtega «Sokola», pač se je pa pripeljal s plebejskim mešancom srečno v Ljubljano.

u— **Koncertna sezona v Ljubljani.** Za ravnokar nastopajočo letošnjo koncertno sezono je prijavljenih že več koncertov in sicer se bo vršil v ponedeljek, 4. oktobra, v Filharmonični dvorani koncert pevca Gwina, ki je pred dvema letoma že nastopil v Ljubljani. V soboto, 9. oktobra, bo v Unioni koncert Glasbene Matice, na katerem sodelujejo solisti: Pavla Lovšetova, Julij Betetto, Ljubša Ilić in Josip Rija-vec. V petek, 15. oktobra bo v Filharmonični dvorani klavirski koncert pianista Ivana Noča, v ponedeljek 18. oktobra pa priredi Ljubljanski Zvon slavnostni koncert v počastitev spomina pokojnega skladatelja Antona Forsterja, na katerem se bo izvajala v frančiškanski cerkvi njegova slavnostna maša za soli, zbor in orkester. 22. oktobra priredi v dramskem gledališču koncert bolgarski vijolični virtuoz Saša Popov, določen pa še ni natančen datum za koncert virtuozke Zlatka Balokovića, ki se je pravkar vrnil v svojo domovino iz Amerike. Dne 6. in 8. novembra na hosta koncerta pianista Antona Trosta. Prvi večer v zvezi z muziko dravske divizije pod vodstvom dr. Čerina v Unioni. Drugi večer pa kot samostojni pianistični koncert v Filharmoniji. Toliko kot prednaznanilo. Predprodaja vstopnic za vsak posamezni koncert v Matični knjigarni, za napovedan prvi koncert so vstopnice od srede, 29. t. m. dalje v predprodaji po običajnih koncertnih cenah.

u— **Mestno kopališče na Ljubljani** se je z včerajšnjim dnem zatvorilo.

u— **Društvo «Treznost»** ima svoj redni sestanek v sredo 29. t. m. v klavirski sobi moškega učiteljskega ob 1/7. uri. Spored: Žalni govor po umrli sestri Horvati in slučajnosti. Prosimo člane, da se sestanka udeležijo polnoštevilo.

u— **Mestno kopališče na Ljubljani** se je z včerajšnjim dnem zatvorilo.

u— **Društvo «Treznost»** ima svoj redni sestanek v sredo 29. t. m. v klavirski sobi moškega učiteljskega ob 1/7. uri. Spored: Žalni govor po umrli sestri Horvati in slučajnosti. Prosimo člane, da se sestanka udeležijo polnoštevilo.

B GOL- B
E GO- E
L TA L
A ? ? A

u— **Ustanovni občni zbor «Strelske družine Ljubljane»**, sklican za 29. t. m., se odloga na poznejši čas. — Dr. Lovrenčič.

u— **Najnovejša note za petje, klavir, violino in ostale instrumente** dobite v največji izbiri v Matični knjigarni. Kongresni trg. Velika zaloga klasične in moderne glasbe, glasbeni antikvarijat.

u— **Izgubil je uhog državni uradnik** v soboto v Spodnji Šiški na Celovski cesti proti Ljubljani listnico s približno 200 Din in 15 lit. ter drugimi važnimi spisi in legitimacijo državne železnice s fotografijo. Pošten najditelj naj vrne listnico z vso vsebino (brez denarja) na naslov, ki je na železniški legitimaciji.

u— **Pevski odsek Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj** priredi dne 3. oktobra svojo «Trgatev» v kleti restavracije Zvezda, na katero vabi vse člane in prijatelje društva. Začetek ob 18. uri.

ABONENTI

dobijo dobre in po ceni hrano v restavraciji pod «SKALCO».

Mestni trg 11.

Gostom se lahko postreže z domačo, srbsko, dunajsko in francosko kuhinjo. Za jedila in vina preko ulice poseben povzet. Vsak dan se vrši od 20 do 24 ure KONCERTE radostjo pričakujem moje goste.

Josip Uran, restavrtier.

11 popolnoma razprodanih predstav je bilo do sedaj pri velikemu LJUBEZEN BAJADERE Navdušenja ni konca na kraju. Napeto zanimiv! prizori. — Igra lepe ELLEN KARTI.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

KINO LUCEAL.

Iz Maribora

a— **Vinarska in sadjarska šola v Mariboru.** Začetek novega šolskega leta na specialni (enoletni) vinarski in sadjarski šoli v Mariboru je v torek 5. okt.

a— **Zobozdravnik dr. med. Herman Sedal,** bivši asistent na vseučiliški zobni kliniki v Gradcu, se je naselil v Mariboru kot družabnik dr. Lambrinosa in ordinira v njegovih ordinacijskih prostorih v Gospodski ulici št. 2-II., od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. 1282

a— **Prosta stanovanja.** Stanovanjsko razsodišče v Mariboru razpisuje sledeča prosta stanovanja: 1. Krempjeva ulica št. 4, prtiliče, 2 sobi, kuhinja in prtiličine od stranke Janka Kuntariča. 2. Plinarniška ulica št. 1/I., 1 soba in kuhinja od stranke Martina Miško. 3. Vrbanova ulica št. 4, prtiliče, 1 soba in kuhinja od stranke Jurija Benez preje Kramberger. 4. Meljski hrib št. 6, 2 sobi in kuhinja od stranke Franja Vrbanjak.

a— **Tatvina.** V Dalmatinski kleti je neznan tat ukradel iz žepa G. Antonu listnico. Opažati je, da se sploh v mariborskih kletih, čim dalje bolj razvija tatinska obrt.

a— **Onemogla sta.** Rešilni oddelek je prepeljal v bolnico enega starčka in nekega mladega fanta, ki sta na ulici nenadoma onemogla in padla v nezavest.

a— **Iz ljubosumja.** V nedeljo je stražnik ustavljal na mostu nekega moškega, ki se je sumljivo obnašal in ga odvedel na stražnico. Šele tam so videli, da aretirani ni moški, temveč ženska. Na vprašanje, zakaj se je oblekla v moško obleko, je povedala, da je vdova in da ima nekega ljubimca, ki se ji je pa izneveril in hodi k neki drugi. Da bi pa zvedela, katera je sedaj tako srečna, se je oblekla v moško obleko, da bi svojega priateljčka lahko poiskala.

a— **Pretep na cesti.** V nedeljo zvečer se je pomožni delavec P. vračal domov po Tržaški cesti. Bil je v družbi dven tovaršev; pred njegovim stanovanjem so postali in se pogovarjali. Med tem je prišlo z bližnje gostilne okoli 20 oseb, ki so se vračali s socijalistične veselice. Ko so prišli do omenjenih treh, so jih napadli in pretepli. P. je komaj zbežal v svoje stanovanje, ves raztrgan in blaten. Napadalcii so metali še v okna kamenje in ubili dve šipi.

Iz Celja

e— **Več pijetete.** Iz krogov celjskega občinstva smo prejeli: Pred nekaj dnevi je umrl v celjski javni bolnici neki uradnik iz Beograda. Primeroma mlad je prišel med brate Slovence iskat zdravja, a je našel na celjskem pokopališču svoj prarini grob. Daleč proč od znancev in sorodnikov je bila nad vse žalostna njegova zadnja pot. V neprijetno jesen je pred zaprtim vozom molil pravoslavni svečenik zadnje molitve, umiruemu pa so izkazale zadnjo čast jedva 4 osebe, med njimi, — vsa čast mu — polkovnik celjskega domačega polka s svojo go. soprogro ter bolniški uradnik. Večkrat citamo in slišimo, s kakšno pijeteto in z bratsko ljubavjo pokopljejo naše ljudi na sibijski zemlji, mi pa smo ravno v tem oziru tako hladni in brezbrilni.

Iz Trbovelj

t— **Poštno avtomobilje v Trbovljah.** Na sobotni licitaciji poštinih voženj iz kolodvora Trbovlje v kraj Trbovlje II. je bila poverjena oskrba teh ponovno avto-družbi Rozin za 18.000 Din letno.

t— **Zemljišče za novo šolsko stavbo.** Krajni šolski svet v Hrastniku je pozval strokovnjaka-geologa prof. Seidla iz Novega mesta, da preišče v poštev prihajajoče terene za novo šolsko stavbo in izreče o njih svoje mnenje. Prof. Seidl je dognal, da je najbolj prikladno Roševo zemljišče na desnem bregu Bobne, ker ni podvrženo plazovju.

t— **Sprememba v vodstvu kina Trbovlje.** S 1. oktobrom prevzamejo vodstvo kina v Sokolskem domu gg. Plavšak ml., Levac in Odlaček, vsi trije člani Sokolskega društva v Trbovljah. Dosedaj je bilo vodstvo v rokah g. Finžgar.

t— **Pri pregledovanju vprežne živine** v občini se je dognalo veliko trpinčenje živali. Okrajno glavarstvo v Laškem je zato izdalo odlok po katerem bo vse prestopke najstrožje kaznovalo. Orožniki postajajo v Trbovljah in v Hrastniku sta dobili nalog, kar najstrožje postopati, v tem oziru.

Velika železniška nesreča pri Drnišu

V soboto okoli 9. ure se je na progi od Drniša proti Splitu pripetila težka železniška nesreča in je samo slučaj, da ni bilo človeških žrtev. Ko je tovorni vlak z zmanjšano normalno brzino vozil iz Žitčica proti Šibeniku, je nenkrat blizu Umešča skočil en vagon s tira in potegnil za seboj deset drugih. Lokomotiva se je zarisala. Tračnice so se raztrgale, tako da je ena prodrla en vagon, drugi vagon pa sta prodrli dve tračnici. V tem vagonu je bil zaposlen zavirač. K sreči sta tračnici prodrli vagon od zgoraj; ako bi tračnici prodrli višje, bi zavirač umrl strašne smrti kot nataklen na raznju. Tračnice in železniški pragi so poškodovani v dolžini 200 m. Skupna materialna škoda znaša okoli 500.000 Din. Človeških žrtvi ni bilo, samo en železničar je bil neznatno ranjen v boku.

To je nesreča, ki jo je zakrivila nedelavnost prometnega ministrstva. Navzlic temu, da je z graditvijo proge Gračac—Knin postala splitska proga od majhne vicihalne proge železnica mednarodnega značaja s spalnimi in restavracijskimi vagoni, na kateri dnevno vozi mnogo tovornih vlakov s številnimi vagoni, o čemer se prej niti ni sanjalo, se s to progo posto-

pa, kakor da je še vedno ona majhna neznačajna vicihalna proga. Odkar je proga od Knina do Splita zgrajena, to je od l. 1877, ima še vedno stare tračnice. To pomeni popoln propad te proge.

Progo so začeli takoj popravljati ter se začasno vrši promet s prestopanjem potnikov. Žal blaga ni treba prenašati, ker ga ni. Vlaki so prihajali v Split z zelo velikimi zamudami radi majhne brzine vlakov. Za to progo ministrstvo prometa nikoli nima niti denarja niti kredita, da bi preprečilo nezgode in zaposlilo tamošnji siromašni narod, ki je tam brez šole in brez vode.

Veliki letalski dan v Zagrebu

Nad 20.000 gledalcev. — Akrobatske vaje letalcev. — «Smrti skok» poročnika Šimunovića z višine 1.200 m.

Po Novem Sadu in Sarajevu, kjer so bili prirejeni letalski dnevi z izredno velikim uspehom, se je vršil v nedeljo veliki letalski dan v Zagrebu. Ni človeka, ki ne bi dandanes z največjim zanimanjem zasledoval vsako, tudi najmanjšo poročilo o uspehih moderne avijatike. Zato ni čudno, da se je na Kulmerjevih livadah v zagrebški okolici zbralo okoli 25.000 ljudi, ki so z največjo pozornostjo in napetostjo sledili drznim vajam naših letalcev. Tudi iz Karlovca, Siska, Križevca, Bjelovara itd. je prišlo na stotine in stotine ljudi. Tramvaji so bili nabito polni, po cestah so drveli avtomobili in izvoščiki. Štiri čete vojske, skoro vsa policija in dva oddelka žandarmerije so vzdrževali red na improviziranim zletišču.

Ob 3. popoldne sta priletela od zapadne strani Zagreba dva aeroplana. Bila sta to Breguet 14 s poročnikom Kirasićem in srednji Brandenburg z učiteljem pilotstva Rusom Antonovom. Prvi se je dvignil v zrak poročnik Kirasić, ki je napravil v višini 200 m več zelo drznih vaj. Največje občudovanje občinstva je vzbudilo, ko se je poročnik povzpela na gornji del telesa letala. Za Kirasićem se je spustil v zrak aeroplan Brandenburg s pilotom Antonovom, enim izmed najbolj spretnih letalcev v naši državi. Na tem letalu je bil tudi svetovno znanj francoski avijatik Granveaud, znan po svojem drznem spušcanju s padalom in težkih akrobatskih vajah, ki jih dela na lestvici, napravljeni iz vrvi, katero spuste z aeroplana. Že 93krat se je Granveaud spustil z aeroplana s padalom v globlino. V Zagrebu se je spustil v nedeljo že 94tič. Ko se je aeroplan dvignil približno 200 m visoko, se je krasno videlo, kako so najprej spuščali z aeroplana lestvico. Letalo je v lepih krogih krožilo sedaj nižje, sedaj višje nad gledalci. Naenkrat se je opazilo, kako se je na lestvicih nekaj pomikalo. Stopnico za stopnico se je spuščal po njej neki človek in se ustavljal na zadnji stopnici. Tu je znameniti Francoz izvajal, višje med zemljo in nebom, težke letovadne vaje. Ko se je letalo dvignilo že nad 300 m, se je Granveaud nenadoma spustil s padalom z lestvice in napravil v zraku več salto-mortalov. Občinsko je strme in drhte opazovalo vratolomni škok francoskega letalca. Drvel je z veliko naglico v globlino. Vsi so mislili, da bo vsak trenutek treščil na tla in se tamkaj razmesaril. Vsem je zaprlo sapo in oči vseh so bile obrnjene v Sloveka, ki je drvel kakor strela proti zemlji. Mislili so že, da je njegova smrt gotova, ko se je nenadoma 30 do 40 m nad zemljo odprlo nad Granveaudom ogromno padalo, s katerim se je spuščal potem akrobat polagoma na zemljo, kakor da bi ga nosile nevidne roke. Par minut kasneje je že skočil na zeleno trato, pokrit z orjaškim svilenim padalom. Od vseh strani so prihiteli k njemu tovariši zagrebške aerokluba, novinarji in občinstvo. Ko so ga videli radostno smehljajočega se pred seboj, je zadonel viharan aplavz, zasvirala je godba in občinstvo mu je navdušeno stiskalo v roke.

Deset minut kasneje se je aeroplan Brandenburg vnovič dvignil v zrak. Približno v četrti uri je dosegel višino 1200 m. Vse je gledalo, kaj se bo sedaj zgodilo. Na splošno presenečenje so ljudje opazili, kako je iz te ogromne višine strmoglavil neki človek. Bil je to poročnik naše vojske Šimunović iz Bjelovara. Ko je skočil, se je zdelo, kakor da se je nekaj zapiralo in da se je odtrgal majhen kos letala. Nenadoma pa je ta neznan predmet v zraku obstal, nad njim se je odprlo padalo. Drzni skok je spremljal narod z navdušenim ploskanjem. Polagoma, prav polagoma se je spuščalo padalo in postajalo od sekunde do sekunde večje. Z fuzozapada je pihal lahek veter in pričelo je deževati. Veter je padalo odnesel 800 m proč od Kulmarjevih livad. Poročnik Šimunović je pristal na kupu peska. Takoj je pridrvel sanitetni avto, toda intervencija ni bila potrebna. Poročnik Šimunović se je mirno osvobodil padala in odšel potem na cesto, kjer ga je pričakoval njegov oče. Padel mu je okoli vratu in mu s solzami v očeh čestital k velikemu uspehu. Vsi so bili presenečeni, še najbolj pa Šimunović, ker je imel veliko srečo. Pri skoku iz aeroplana v globlino je namreč počila vrva okoli pasu. Skrajno hladnokrvno je zgrabil takoj za oba konca vrvi in za ročke padala in končno srečno pristal na zemljo. Izjavil je, da se ničesar ni bal toliko, kakor da bi padel na kakor hišo ali na kak strelivo.

Za letalski dan je bilo prijav

Naši onstran granic

p— Razpuščeno društvo. Rokodelsko bratstvo je namreč dobilo vojno odškodnino; tega denarja so se ti ljudje polakomnili. Ker niso mogli zavzeti društva s tem, da bi mnogostevlino vnovi vstopili, so ga razpustili dne 22. septembra. Tako je moralo društvo, ki je delovalo 45 let za kulturno povzdgo Tolmina, naenkrat prenehati pod nasilno naredbo »kulturosocev«. Denarja pa Italijani včasih niso dobili.

p— V Solkanu se nahaja gostilna Maruž. kamor so radi zahajali solkanski Slovenci. To Italijanom ni bilo po volji. In ker Slovencem ne morejo prepovedati hoditi v katerokoli gostilno, so segli po drugem sredstvu, da so zaprli gostilno, ki jim ni bila po godu. Stara italijanska metoda. Če bodo Slovenci radi tega bolj fašistovski je drugo vprašanje.

p— V Ribemberku se je vršil dne 19. t. m. običajen sejem. Slovenski trgovci so postavili svoje »stane« in razstavili svojo »robo« na prodaj. Kar pride domači brigadir, spodi slovenske trgovce in namesti na »stane« italijanske trgovce. To pa čisto po novem receptu in noben ugovor proti temu ni nič pomagal.

p— Beneški Slovenci imajo svoj poseben molitvenik, ki so ga tiskali v Gorici. Toda Italijani so kmalu izvalili to nevarno orožje pri Slovencih, ki so pod Italijo že nad petdeset let, a še vedno niso pozabili svojega jezika. Orožniki lovijo te molitvenike kakor kake bombe. Če gre deklica z molitvenikom v cerkev, ga mora pokazati stražnemu organu. Oko postave pogleda, če je molitvenik slovenski. Če je — hop po njem, zaplenjen je. Baje segajo celo v žep in preiskujejo vernike ob nedeljah, kadar gredo k maši. Tako verno ljudstvo nima miru niti pri izvrševanju svojih verskih dolžnosti. Vendar slovenske besede ne bodo mogli zatreči niti med beneškimi Slovenci, kaj šele med goriskimi in tržaškimi.

p— Odpuščanje učiteljev. Nadalje je uvedeno odpuščanje postopanje proti učiteljem E. Zornu v Solkanu in Fr. Mermolji v Dobruvljah ter proti učiteljem Karli Srebrniču v Solkanu, Ivanki Volariču v Gorjah in Ani Grželi v Podmelcu. Disciplinarno postopanje se je pričelo proti L. Paliku, učitelju v Lokavcu.

p— Smrtina kosa. V Trstu je umrla gospa Milena Sancin, rojena Perhacev, učiteljica na slovenski zasebni šoli pri Sv. Jakobu v Trstu, na kateri je delovala od leta 1917. V Puli je umrla g. Anton Ražem, vpojenik štabni podčastnik, star 65 let. V Dekanih je preminul g. Ivan Grižon, bivši dekan. Naj počiva v miru!

p— Podrobnosti o bojih med fašisti in orožniki v Trstu. Tržaške fašiste so strahovali priseljenci iz starih provinc. Poprej so se delili v pristaše Giunte in proti Giunti, potem je bil Farinacci jabolko razdora. Nekoč je prišel Farinacci v Trst, da bi napravil mir, ali izval je krvave pretepe. Farinacci je bil izgnan iz Trsta na ukaz notranjega ministra Federzoniha. Prišel je Ricci čistiti tržaški fašizem. Kriza je izbruhnila z vso silo, ko se je hotel Ricci postaviti starega filharmoničnega društva. Čla ni, okoli tisoč, so se uprli in sklenili izključiti iz društva fašiste, katerih je bilo le malo. V noči na 14. je bil odrejen nasok na društvo in prostori so bili zavzeti. Prišli so orožniki in zahtevali, da fašisti odidejo. Prišli so pokati revolverji. Fašisti zbeže, zapustivši dva ranjena; eden je še po noči umrl. Eden izmed listov, zaplenjenih drugo jutro, je obdoljeval orožnike, da so v službi framacozstva. V ulici Sanita hočejo fašisti okoli 13 nasokotno orožniško vojašnico, vržejo par bomb in okoli sto strelav izpušče na vrata. Fašisti vstopijo. Pretepejo stražo, več orožnikov je težko ranjenih. Prišlo je vojaštvo, fašisti so se nekaj branili, vojaštvo je aretiralo vse. Istočasno se je izvršil napad na centralno kvartiro, ki pa je bil obditi. Prišel je generalni tajnik Turati in Ricci je bil odzgan.

p— Razpuščeno je rokodelsko bratstvo v Tolminu. V društvo so hoteli vstopiti številni fašisti. Ker se jim to ni posrežilo, je sledil razpust društva. Delovalo je društvo nad 45 let. Ustanovljeno je bilo po pokojnem nepozabnem buditelju dr. Lavricu. V Tolminu so imeli pred vojno tudi Narodno čitalnico, ki se pa po vojni ni obnovila.

p— List za slovensko dečo v Italiji. Z razpustitvijo Zveze slovenskih učiteljskih društev v Italiji je prenehal tudi izhajati mladinski mesečnik »Novi Rod«. Odkar je bil s silo odpravljen tudi pouk slovensčine v dodatnih urah na vseh ljudskih šolah, sta imela tržaški dnevnik »Edinost« in tednik »Novice« redno dvotedensko prilogo »Za našo dečo«, ki je bila namenjena pouku slovenske deče pri domačem ognjišču. Z znanimi ekonomskimi ukrepi italijanske vlade je bil obseg listov omejen in prepovedana vsaka priloga listom, razen tehniških. Tako je prenehal tudi priloga »Za našo dečo«. Sedaj bo začel izhajati poseben list za našo dečo, ki bo nadomeščeval toliko prilogo kakor »Novi Rod«. Za hrvatsko publikacijo »Mali Istranin«, ki je prej izhajal kot dvotedenska priloga »Istarske Rijeke«.

p— Iz gospodarstva tržaške pokrajine. Lani je morala tržaška pokrajina uvoziti za kritje potrebščin svojih prebivalcev 550 tisoč centov pšenice, 278 tisoč centov druge žita in 286 tisoč hl vina. Celotna potreba za vso tržaško pokrajino pri številu

prebivalstva 325.940 znaša 580 tisoč centov pšenice, 332 tisoč centov drugih vrst žita, 121 tisoč centov krompirja in 310 tisoč hl vina. Pridelka je bilo 30 tisoč centov pšenice, rži, ječmena, ovsa, koruze, fižola in drugih stročnic skupno 71 tisoč, krompirja 200 tisoč, 591 tisoč krme, 36 tisoč grozdja, 24 tisoč vina. Goveje živine šteje tržaška pokrajina 19.681, konj 5101, ovac 3743, prašičev 11.823 v skupni vrednosti 61.125.000 lir.

p— Vojni oškodovanci po deželi nimajo miru pred nadležnimi ljudmi, ki se jim vsiljujejo za posredovalce, da se pospešijo rešitev vojne odškodnine, na katero marsikdo tako težko čaka. Uradovanje z vojno odškodnino pa gre svojo pot in dokler ne pride na vrsto vsak posamezni oškodovanec ni misliti, da bi kaj koristilo kako posredovanje. Tisti »gospodje«, ki se predstavljajo ljudem za posredovalce, v resnici ne mislijo na nikakoli pomoč oškodovancu, marveč želijo le njegovih lir. Takega le »posredovalca« bi v dotičnih uradih tudi na kratko odgnali, ako bi se tam pojavil. Pravijo, da nekateri deželani kar hitro odštevajo sleparovcem po 100 in 250 ter še več lir. Pameti Oblasti bi morala take »posredovalce« prijeti in kaznovati.

p— Kakšen bo enotni kruh, ugibajo v Trstu, in ker je razširjeno mnenje, da bo najbrž težko prebavljivi in zato zdravju kolikor toliko škodljiv, je izdala prefektura pojasnilo, ki zjatrjuje, da bo novi kruh še redilnejši nego dosežani, ker se bo rabila

edino le moka iz pšenice, mleta po določenem odstotku. Kr. odlok z dne 18. avgusta grozi s strogo kaznijo vsem, ki bi se ne držali predpisov glede izdelovanja kruha.

p— Zablembe slovenskih listov se vršijo tako pogostoma, da je povsem očiten namen, ugonobiti jih čim prej. V Trstu je enkrat zaplenjena »Edinost«, drugič »Novice«, tretjič »Mali list«, četrtič »Delo«, petič »Istarska Rijeke«. Na poslednjo imajo menda še posebno piko. Včerajšnja številka je zopet romala iz tiskarne na policijo. Za čisto neznatne objave sledi čestokrat zaplenba, ker zaplenba pa mora biti!

p— V Kopru se odprli kmetijska šola po dekretu z dne 13. avgusta t. l.

p— Samomer. 39letni Fran Trebše iz Srepenice na Bovškem je bil že dlje časa zmušan in je večkrat sestrin in županu rekel, da bo naredil konec svojemu življenju. Te dni so potegnili njegovo truplo iz Soče pri Flavah.

p— V Opatiji je bilo doslej 84.029 gostov. Mnogo posetnikov je letos iz srednje in južne Italije.

p— Triglav je posetilo 15 članov »Ede-re«. Poročilo v »Piccolo« pravi, da so na vrhu na meji odstranili simboli italijanstva »Italia« in »Tricorno«.

Najsrečnejši človek

bi bil, če žensk ne bi bilo na svetu! Iz zadnjega Rudolfo Valentino vefilema »Cobra« Danes v kinu »Dvor«.

Sport

Otvoritev jesenske prvenstvene hazena sezone v Ljubljani

Primorje rez. : Ilirija rez. 8 : 1

Lepo dopoldansko jesensko vreme je privabilo precejšnje število gledalcev na igrišče Atene, kjer so si stali nasproti v prvem kolu jesenske prvenstvene hazena sezone rezerva in prva družina točasnega našega najmočnejšega hazena kluba Ljubljane in prva slovenske Ilirije ter naši najmlajši to da valiko obetajoči dve družini Primorja.

V predtekni rezervi je Primorje v zelo zanimivi in stalno premočni igri gladko odpravilo svojega nasprotnika. Družina Primorja si je izvojevala zmago s smiselno kombinacijsko igro z energičnimi potezami na nasprotnikov gol, ki je bil stalno ogrožen po lepih strelah dobro disponiranega napada. Rezervna družina Primorja nam je dokazala, da smemo v doglednem času pričakovati od nje še mnogo, kakor tudi, da bo veliko njenih igralcev igralo drugo leto v prvi družini še važno vlogo. Opazili smo pri njej od spomladaj zelo velik napredek. Sodeli je dobro g. Vončina.

Ilirija I. : Primorje I 9 : 2 (6 : 0)

V tej važni tekmi prvih družin smo opazili, da se je družina Ilirije marljivo pripravljala za jesensko prvenstveno tekmo, vanje, tako da bo s sigurnostjo v drugem kolu odpravila dosedaj svojega najresnejšega konkurenta, sedaj znatno oslabiljeno družino Atene. V boj za prvenstvo Slovenije gre družina Ilirije kot favorit vsled večje rutine in sistema hitrih prodorov na nasprotnikov gol, ki končajo z razantnim strelom. Zavedati se pa mora, da bo naletela v finalistu mariborskega okrožja ISSK Mariboru na enakovrednega nasprotnika, čigar sistem igre se znatno razlikuje od nje nega, je pa ravno tako uspešen, v hitrosti in železnosti volji do zmage pa jo takorekoč nekoliko prevladuje.

Družina Ilirije je predvedla krasno igro ter je zlasti v prvem polčasu dominirala v polju. Njen najboljši del je bil vsekakor napad, ki je v prvem polčasu sedaj s hitrimi kombinacijami, sedaj z nevarnimi prodori, zlasti Bernikove in Privškove, spravi obrambo Primorja iz koncepta. Tu di v streljanju sta oboje uspešno medsebojno tekmovali in posiljale razantne strele na gol Primorja. Jermolova II je predvedla nekoliko slabšo igro kot običajno. V tem delu sta jih zelo podpirali krilki Tratnikova in Widrova, ki sta se v prvem polčasu bolj omejila na ofenzivno igro, zlasti radi tega, ker raztrgani napadi Primorja niso bili nevarni. Vendar nam Tratnikova ni podala svoje običajne igre, Widrova pa je bila hitrejša kakor običajno, kar se v prvi vrsti zahteva od dobre krilke. Očitati pa moramo obema, da igrata preostro, zlasti slednja; to pa zelo škoduje dobremu vrtu, ki ga je družina vsled svoje izborne igre zapustila. Brodarjeva kot branilka kaže od tekme do tekme vidne znake napredka. Jermolova I. v голу sigurna, v prvem polčasu malo zaposlena, v drugem polčasu je sigurno branila in napravila neškodljiv marsikater lep strel primorjanskega napada, zlasti nekaj bomb srednje napadalke Primorja, imela pa je tudi v vrtnicah svojega sigurnega zaveznika, kjer je v drugem polčasu obsedelo nekoliko krasnih vrvjavov Erbežnikove in Kačičeve II. V drugem polčasu je obramba Ilirije dobila veliko dela, ker se je družina Primorja znašla in je napad redno ogrožal njena vrata, toda tudi v tem razdobju ji je bilo omogočeno razbiti marsikatero že dozorelo njegovo šanso, ker je prehajal v svojo stalno pogresko, hiperkombinacijo.

Družina Primorja po predvedeni igri v polju ni zaslužila tekmo visokega poraza.

V veliki meri pa gre isti na rovaš napada, ki se posebno v prvem polčasu nikakor ni mogel znajti; prodiral je lepo do gola Ilirije, kjer je po večini, mesto da bi vsako smiselno izvedeno akcijo zaključil s ostrim strelom na gol, prešel v hiperkombinacijo, katere ga je rešila — ilirijanska obramba. Opaziti je bilo, da je vsled tega igral posebno v prvem polčasu brez volje, celo precej komedono in je ogromno delo, boriti se proti izbornemu disponirani ilirijanski napadalni vrsti in uspešno jo podpirajoči krilski vrsti, padlo v prvem polčasu popolnoma na obrambo Primorja. V drugem polčasu se je precej znašel, vsled česar je tudi premoč Ilirije prvega polčasa zgnila. Ob enakovredni igri v polju ga je pred golom spremljala izrazita smola, kajti pet krasnih strelav Erbežnikove in Kačičeve II je obsedelo na vrtnicah. Najboljša je bila v njem na krilu Kačičeva, ki je videti v svoji igri veliko sigurnosti, hitrejša in odločnejša kakor pri zadnjih tekmah. Erbežnikova in Kačičeva II v odločilnih momentih prepočasne ter pred golom brez pravega pregleda. Dočim ima zadnja močan in siguren strel na gol, nam je prva od svojih vslednjih lepih in sigurnih strelav mnogo ostala dolžna. Kačičeva se mora tudi odvaditi preostre igre. V krilski vrsti Zannerjeva boljše od Jenkove; bila je tekmo celo igre zelo agilna in stalno skušala držati rez med oboje obrambo in napadom. Zannerjeva v ožji obrambi se je precej dobro obnesla. Krišcheva, ki je prvič debutirala kot branilka, je v najkritičnejših momentih pred golom uspešno odbijala prodore najnevarnejše ilirijanske napadalke Bernikove, taktično zlasti v polju pa ni bila najboljša. V голу je nastopila juniorita talentirana Kaiserjeva, ki se v prvem polčasu ni mogla znajti, v drugem polčasu pa je večkrat energično posegla vmes v najkritičnejših situacijah. Odvaditi se pa mora v prvi vrsti obhajanja žoge, ker tako branjenje v večini slučajev tvori pomno nevarnost za njen gol.

Vodstvu kluba svetujemo, da ne menja pri vsaki tekmi postave, ker to v veliki meri škoduje vigranosti družine, in navadno posledica takega dejanja je, da se družina šele proti koncu znajde, ko je takorekoč že prepozno, ker si nasprotnikova družina zasigura s serijo sigurnih uspehov.

Sodnik g. Baltesar ni bil v svoji običajni formi, zlasti smo opazili nepravilne odločitve v diktiranju prostih strelav.

Nedeljski nogomet v Sloveniji

Dopolodne in popoldne so se vršile v Ljubljani prvenstvene tekme I. in II. razreda ljubljanskega okrožja. Dočim so se dopoldanske tekme vršile ob najlepšem vremenu, sta se popoldnanski prvenstveni tekmi I. razreda odigrale v precejšnjem dežju. Izidi dopoldanskih tekem so: Slavija : Reka 2 : 1, Penomija : Svoboda 7 : 2, Hermes rez. : Slovan rez. 3 : 2, Primorje rez. : Jadran rez. 8 : 0. Prijateljska tekma med rez. Ilirije in rez. Krakova je končala z visoko zmago Ilirije s 15 : 0.

Izidi popoldanskih tekem sta bila precej negotova. Precejšnje zanimanje je vladalo zlasti za tekmo med Primorjem in Jadranom, ker je imel Jadran, posebno ob slabem vremenu dosedaj proti Primorju precejšnjo srečo.

Slovan : Hermes 3 : 0

Slovan, ki je bil večino v premoči, je dosegel zaslužen zmago nad svojim nasprotnikom, ki pa je bil v toliko handicaparja, da je skoro celo igro igral brez vratarja Habichta, ki je bil v 20. min. blešran. Slovan svojih napadalnih akcij ni mogel končati z uspehi, ker so njegovi napadalci precej slabo streljali. V tehničnem oziru pa je Hermes nadkriljeval Slovana.

Primorje : Jadran 8 : 1 (3 : 0)

Prvi nastop Primorja v jesenski prvenstveni sezoni je prinesel moštvo, ki bo po njegovi sedanjini formi vodo igralo v letošnji prvenstveni važni vlogi, visoko za služen zmago nad Jadranom. Tekmi je z ozirom na slabo vreme prisostvovalo še precej vnetih drugarjev, ki so z raznimi medklici dali izraz svojim simpatijam odnošno antipatijam.

Tekma je bila napeta ter polna zanimivih situacij. Primorje je bilo zlasti v drugem polčasu v konstantni premoči, kar je zasluža napadalne in zlasti izborne krilske vrste. Napadalno vrsto je dobro vodil Draščičanin. V splošnem dobro razdeljuje žoge, vendar pa večkrat s »fopanjem« nasprotnika zamudi marsikatero lepo pozicijo, ki se mu nudi za pravilno uporabljanje svojih zvez. Erman v izborni formi zlasti v pogledu streljanja in plasiranja. Odvaditi pa se mora nekaterih svojih kapricioznosti, ki se izražajo večkrat v nepojmljivem neizbrljanju ugodnih situacij, kar napravljajo vtis nekeke počasnosti. Čamernik na desnem krilu dober, manika mu pa pravilen start na žogo. Uršič zelo prodoren. Glavič mnogo boljše kot pri tekmi proti

Derbyju. Krilska vrsta je bila v vsakem oziru na mestu. Windisch zlasti v defenzivnem oziru prihaja zopet v svojo staro formo. Branica sta nekoliko nesigurna. Erman v голу prav dober.

Jadran, ki ima v svojem moštvu mnogo dobrega materiala, se pozna, da mu manjka trening. Ko bo urejeno njegovo igrišče, se bo gotovo odpravil ta nedostatek. Najslabša točka moštva leži pač v obrambi, ki taktično ne ustreza. Napad pa ne zna streljati.

Scortali so za Primorje Erman 6. Draščičanin in Glavič po 1, za Jadran Zomer. Sodnik g. Fink nekoliko preveč neodločen. Dva gola za Primorje, in sicer enega radi off side ni priznal.

Ilirija : Rapid 6 : 2 (2 : 1)

V nedelje je gostoval v Mariboru prvak Slovenije SK Ilirija, ki je nastopil s svojim prvim moštvom v prijateljski tekmi proti Rapidu. Nastopi Ilirije v Mariboru vzbujajo vedno med sportnim občinstvom zanimanje in tako je tudi v nedeljo prisostvovalo tekmi prav lepo število gledalcev.

Ilirija je predvedla vzorno kombinacijsko igro, katero so kronali tudi razantni strel na gol zlasti v drugem polčasu. Igra Ilirije pa je bila tudi povsem fair.

Posebno dobra je bila desna stran ilirijanskega napada z Omanom in Hermanom. Herman se je odlikoval s svojimi krasno streljanimi centri. V krilski vrsti je bil prav dober in neumoren Gabe, ki je lepo delil žoge ter vodil tudi lepo defenzivno igro. V obrambi Ilirije, ki je bila brezhibna, je omeniti Pleša, ki je danes res naš najboljši branilec.

Rapid ni zadovoljil. Napad je pokazal tako malo skupne igre in zmiselne kombinacije, da ni mogel biti Iliriji nevaren. Prvi gol je dosegel Rapid po prodoru, drugega pa po neupravičeno diktirani enajstmetrovki. Dobro igro in požrtvovalnost so pokazali vratar Rapida v družbi z branilcem in srednjim krilcem. Zasluga teh igralcev je, da poraz Rapida ni bil še večji.

Tekmo je sodil g. Radolčić, ki pa nikakor ni bil kos svoji nalogi. Izključitev Gabeta, takoj v začetku II. polčasa je bila prestroga kazen, diktiranje enajstmetrovke pa je bilo povsem neupravičeno.

L. SSK Maribor : SK Svoboda

7 : 1 (3 : 1)

S to tekmo je bila otvorjena jesenska prvenstvena sezona. Absolutna premoč Maribora. Svoboda dobra v defenzivi, izboren je bil njen vratar.

ISSK Maribor (nar.) : Rapid (nar.) 4 : 2, Maribor (rez.) : Rapid (rez.) 5 : 1.

Ostale nogometne tekme

BEograd : BSK : Jugoslavija 3 : 1 (1 : 0). Zelo slaba igra obeh moštev, vendar pa je BSK zaslužil zmago, ker so bili njegovi igralci mnogo bolj požrtvovalni kot Jugoslavija. V drugem polčasu je Jugosla-

vija igrala brez Jovanovića, ki je bil bleširan. Njegovo mesto je zavel srednji krilac Lončarić.

ZAGREB : Gradjanski : Hašk 2 : 0 (2 : 0). Hašk je bil boljši na terenu, vendar pa je Gradjanski bolj izrazil situacije pred golom ter s to odločnostjo zasigural zmago.

KARLOVAC : Olimpija : Karlovac 1 : 0 (0 : 0).

DUNAJ : BAC : Rapid 2 : 1 (0 : 0). Admir : Hakoah 3 : 1 (3 : 1). Vienna : Amateure 1 : 0 (1 : 0). Floridsdorfer AC : Simmering 3 : 1 (2 : 1). Wacker : Rudolphshügel 4 : 2 (3 : 0). Slovan : Sportklub 2 : 2 (1 : 1). PRAGA : Meteor VIII : Slavija komb. 2 : 1. Vrčovice : Nuselsky 2 : 1.

TESINJ : Delavska rep. Čekoslovake : delavska rep. Nemčije 4 : 1.

Novi odbor JNS. Na nedeljski glavni skupščini JNS je bil izvoljen sledeči novi odbor: Predsednik D. Vučković, podpredsednik inž. Glišić, dr. de Marchi in Krčelič, I. tajnik Riboli, II. tajnik Hrs, I. blagajnik Somjaš, II. blagajnik dr. Spitzer, odborniki Nemec, Zangl, dr. Lukšič, dr. Hadži, Ferić, Segedinski, Ivankovič, Kurelić, Ristić, dr. Pajnič, Vodičič in Hartl.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). V sredo, dne 29. t. m. od 15. naprej obvezne treninge za vse redne klase sekcije pozivajo se atleti: De Reggi I. in II., Cimperman I. in II., Korček, Medica, Adamič, Stupica, Sikošek, Zimmermann, Trost Karel, Gregorič Boris, Malnarčič, Luschman, Sketelji, Zorja, Močan, Corradini, Glaesener, Omladič, Pinterič, Zeleznik, Magister, Vukmanović, Slapničar, Janovsky, Čamernik, Puc Boris, Weibl, Podobnik, Stofa, Arhar, Slamič, Vidic, Jančigaj, Megušar, Trpin, Petkovšek, Kramarič, Borštnar, Šmerkl, Kandus, Furlan, da se sigurno udeležijo imenovanega treninga vsled važnega dogovora radi klubovega nacionalnega mitinga v nedeljo dne 3. oktobra in drugih tekmovalij v mesecu oktobru.

LLAP. (Službene objave). Razpis damskega propagandnega mitinga ISSK Maribor, ki se vrši v nedeljo, dne 3. oktobra, se spremeni v nacionalni damski lahkoatletski propagandni miting, pri katerem imajo pravico sodelovanja vse verificirane atletinje, članice klubov JLASA.

Nacionalni miting ASK Primorje. V nedeljo 3. oktobra priredi ASK Primorje na svojem igrišču, Dunajska cesta, s pričetkom ob 14. nacionalni lahkoatletski miting, pri katerem nastopijo razven najboljši športniki iz Zagreba tudi ljubljanski klubi s svojo lahkoatletsko elito.

SK Jadran. Odborova seja se vrši danes ob 20. v »Narodni kavarni«. Naslov kluba je: A. Boštjančič, Lj. Rimska c. 10. — Tajnik.

ASK Primorje (kolesarska sekcija) ima danes ob 19.30 v restavraciji pri Uranu odborovo sejo. Vsled važnosti nedeljskih dirk udeležba obvezna. — Tajnik I.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (27. t. m.) ni poslovala zaradi pravoslavnega praznika.

Kongres trgovcev v Osijeku. V nedeljo se je otvoril v »Grand Hotelu« v Osijeku kongres trgovskih korporacij Jugoslavije. Za predsednika kongresa je bil soglasno izvoljen gosp. Albert Rupp, predsednik Trgovskega združenja v Osijeku. Po odposlanju pozdravnih brzojav Nj. Vel. kralju ter ministru za trgovino in industrijo so bili izvoljeni podpredsedniki in tajniki kongresa. Nadalje so se določile štiri sekcije, in sicer prva za ureditev poročil in sklepov glede ustanovitve Centralne trgovskih korporacij za vso državo. Druge sekcije so obravnavale važna aktualna gospodarska vprašanja. Zastopane so bile na kongresu vse pokrajine razven Slovenije. Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani ni ulegla poslati niti enega zastopnika na ta kongres, ki je velikega pomena za trgovstvo Jugoslavije. Kongres se je večerj nadaljeval in bomo o njegovih sklepih še poročali.

Kotacija delnic Slovenske banke ustanovljene. Iz Zagreba poročajo, da je imel upravljalni svet zagrebške banke večerj sejo, na kateri se je sprejel sklep, po katerem je do nadaljnjega ustavljeno kotiranje delnic Slovenske banke.

Naš izvoz v avgustu t. l. je po carinski statistiki znašal 330.340 ton v vrednosti 541 milijonov 31.563 papirnatih dinarjev, odnosno 49.945.083 zlatih dinarjev proti 371.180 tonam v vrednosti 765.000.739 papirnatih dinarjev, odnosno 70.508.980 zlatih dinarjev v enakem času l. 1925. Izvoz je torej padel za 40.840 ton (11 odstotkov) v vrednosti 21 milijonov 163.947 zlatih dinarjev (3,1 odstotka). Glavni izvozni predmet v avgustu t. l. je bila pšenica, katere se je izvozilo za 88.3 milijona dinarjev. Potem sledi: stavbni les, jaja, žive svinje, živa goveda, sirovi baker, sveže meso in drugo. Pšenica se je izvažala največ v Češkoslovansko, potem po Donavi in v Avstrijo. Stavbni les je šel v Italijo ter nekaj v Madžarsko in Avstrijo. Odmakale jaje so bile Svica, Avstrija in Nemčija. Ves izvoz v prvih 8 mesecih t. l. je dosegel 3.29 milijona ton v vrednosti 493.184 milijona papirnatih, odnosno 49.945 milijona zlatih dinarjev proti 2.71 milijona ton v vrednosti 583.46 milijona papirnatih, odnosno 501.59 milijona zlatih dinarjev. Po količini je torej v tem času izvoz napredoval za 0.48 milijona ton (17,82 odstotka), s po vrednosti je padel za 51.65 milijona zlatih dinarjev (10,30 odstotka).

Pred trgovino, pogajanja med Jugoslavijo in Nemčijo. Iz Beograda poročajo, da je ministru za trgovino in industrijo poslalo vsem gospodarskim zbornicam vprašanje glede na pogajanja za sklenitev stalne trgovinske pogodbe z Nemčijo. Zbornice so pozvale, da podajo svoja mišljenja pismeno. Pričakuje se, da se bodo razprave pričele, ko se zaključijo pogajanja med Jugoslavijo in Francijo, ki se vrše sedaj v Parizu.

Odpravljen konflikt. Konflikt, razglašen o zapuštni po Stefanu Keltnerju, poselniku in trgovcu s črevi na Hajdini pri Ptuj, je odpravljen, ker ni krilja za stroške postopanja.

V združni register so se vpisale v Sloveniji nastopne zadruge: Zadruga elektrarna, r. z. z. o. z. v Cerklji; »Proizvod«, zadruga za nakup, proizvodnjo in prodajo obdelanih r. z. z. o. z. v Ljubljani; Zaloga poljstva raznih živil v Mariboru, r. z. z. o. z. z. Mlekarska zadruga, r. z. z. o. z. v St. Gotardu (nošta Troiane); Hranilnica in posojilnica v Turnišču, r. z. z. n. z. — Izbrislale so se naslednje zadruge: Živinovska zadruga za občino in župnijo Cerklje (likvi-

dacija končana); Kmetijski nabavna in prodajna zadruga v Crnomlju (likvidacija končana); Delavska konzumna društvo pri rudniku v Zagorju (likvidacija končana).

Klavinca v Subotici. V Subotici se ima zgraditi velika klavinca in tržnica. Pogoji za eventualni zakup klavnice in tržnice so interesentom na vpogled pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Konkurz Okružne banke v Požarevcu. Eden večjih denarnih zavodov Srbije Okružna banka v Požarevcu je prišla nedavno v konkurz. Glavna banke znaša 10 milijonov dinarjev. Banka je dolžna svojim upnikom 17 milijonov dinarjev.

Dohodki centralnih carinskih blagaj so znašali v tretji dekadi avgusta t. l. 55 milijonov 558.268 Din, in sicer so zabeležile posamezne blagajne (v milijonih Din): Beograd 15.22, Zagreb 19.16, Novi Sad 9.50, Maribor 4.18, Ljubljana 4.14, Dubrovnik 3.98, Skopje 1.77, Sušak 1.20, Split 2.89. Skupni dohodki od 1. aprila do konca avgusta t. l. so znašali 725.415.498 Din.

Borze

27. septembra.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 72-74, Vojna škoda 305-50-0, zastavi in komunalne Kranjske 20-22, Celjska posojilnica 193-196, Ljubljanska kreditna 165 do 170, Merkantilna 92-92 (92), Praštedena 866-870, Kreditni 165-175, Strojne 0-112, Veve 104-0, Stavbna 55-65, Sešir 104-0. — B1ag o: Zaključek: trami merkantilni od 4-5/

Iz življenja in sveta

Novo odkritje v atomski teoriji

Na zborovanju naravoslovcev v Dusseldorfu je prošli teden povedal fizik in profesor dunajske univerze dr. Ehrenhaft, da se mu je na podlagi eksperimentov posrečilo dognati eksistenco še manjših elementarnih teles kakor so elektroni. Ehrenhaft je izdelal mikromagnet, katerega pola sta različne velikosti ter sta samo 2 mm oddaljena eden od drugega. Med oba pola je kemik natosil mala telesa, katera so bila jedva vidna pod mikroskopom. Njih velikost je znašala samo par stotink mikrona. Strokovnjak je dobil te delce iz platina in nikla. Delci teh kovin so se premikali iz mest nižjega magnetičnega pritiska na mesta višjega, obratno pa so se delci iz zlata, srebra in selena premikali v nasprotni smeri na mesta nižjega pritiska.

Iz tega premikanja sklepa učenjak, da so ta telesa okrogla in da imajo normalno gostoto. Če so se ti delci naelektrili, je znašala množina njihove elektrike samo polovico elektrike enega elektrona. Elektron velja v moderni fiziki kot nedeljiv. Kakor je moderna znanost dokazala delitev atoma v še manjša telesa, tako so sedaj ti najnovejši poskusi pokazali, da tudi elektron še ni zadnji najmanjši sestavni delec v znani nam atomski teoriji.

Zopetna uvedba smrtnih kazni v Italiji

Zadnje besedo ima Vatikan.

V Italiji hočejo zadnje čase zopet uvesti smrtno kazen. Povod za to odločitev je dal sedanji vladni zadnji bombni atentat na Mussolinija. Mussolini je zadevo pretresel z juristi in kmalu se je razširila vest, da bodo sodila take obtožbe, ki zaslužijo smrt, posebno sodišča, nekakšne porote, kakršne so predstavljala prisedniška sodišča v nekdanjih časih.

Sedaj pa javljajo, da oblika sodišč za smrtno kazni v Italiji še ni definitivno fiksirana. Italijanska vlada se hoče o stvari še posvetovati z Vatikanom in neka agencija iz Rima celo naglašja, da je od stališča Vatikana odvsnna načelna rešitev tega vprašanja v italijanski državi. Vatikan je baje odgovoril, da ne nasprotuje uvedbi smrtnih kazni, če pride za take primere v poštev kaznovanje težkih zločincev, ki strežejo po življenju kralju ali Mussoliniju. Tako sta se zopet enkrat znašla na skupni točki bivši antiklerikalec Mussolini in rimski papež, ki danes podpira fašistovsko politiko tudi tedaj, kadar gre za njene osebne koristi.

Briandov humor

Kakor znano, sta se zadnjič po sprejetju Nemčije v Društvo narodov sestala gg. Briand in Stresemann, zunanja ministra Francije in Nemčije, ter se podala v Thoiry, kjer sta ostala polnih pet ur v intimnem političnem razgovoru. Odlična politika se seveda nista razgovarjala pri prazni mizi, nego sta si naročila večerjo. In sedaj je nastalo važno politično vprašanje: kdo je plačal to večerjo?

Na to vprašanje je našel odgovor ženevski dopisnik angleške »Morning Post« — vsaj tako on zatrjuje v svojem listu. Obrnil pa se je naravnost na hotelirja, pri katerem sta se ministra mudila.

Ko sta se Briand in Stresemann najedla, je pripovedoval hotelir, ga je poklical Stresemann in hotel račun poravnati.

»Oprostite,« ga je tedaj zavrnil Briand z lokavim nasmeškom. »Vino in večerjo bom poravnal že jaz. Vi pa boste plačali reparacije!«

Se non è vero ...

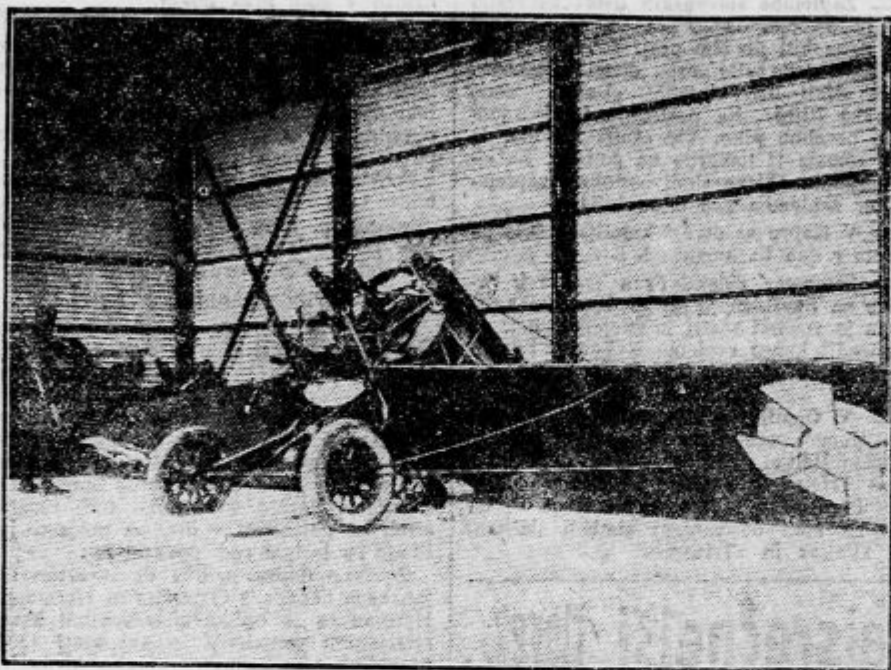
Operacije na kuhinjski mizi

Pred časom se je pojavil v Nemčiji neki Vladimir Kukulski, ki je prišel s krakoveke univerze ter je nosil s sabo zdravniško diplomu. Z osebnimi intervencijami je dosegel v Nemčiji dovoljenje, da sme otvoriti prakso in potem je vstopil kot praktikant na berlinsko univerzitetno kliniko. Mož se je temeljito vrezal. Na kliniki ni mogel prosperirati, ker je bilo njegovo znanje v kirurških zadevah tako pičlo, da so začeli dvomiti nad njegovimi zdravniškimi sposobnostmi. Vendar je bil toliko zvit, da ni izigral vseh kart, marveč jo je potegnil še pravočasno iz Berlina v provinco.

Na kmotili se je etabliral v Dittersbachu, kjer je začel izvrševati prakso v hiši odtodnega zdravnika. Ker pa je imel njegov kolega mnogo pacientov, katere je zdravil z dobrim uspehom, je prišel Kukulski v zadrego in je videl, da bi bolj neslo, če bi se »specializiral«. Po par dneh se je res pojavila na njegovem stanovanju tabla, na kateri je stalo, da je dr. Vladimir Kukulski »specialist za ženske bolezni«.

Naval na njegovo prakso je postal kmalu ogromen. Po vsaki konzultaciji je Kukulski pacientki izjavil, da ji je brez-pogojno potrebna operacija. Operacijo pa je izvrševal kar doma na kuhinjski mizi. Seveda so bile te operacije zelo slane, kajti mož je zaračunal desetkratni običajni zdravniški honorar.

Naposled se je ujel v lastno past. Lekarnar, kateremu je pošiljal recepte, je začel dvomiti v zdravniško predizobraz-

Ruševine francoskega letala Breguet XIX.

z katerim se je jugoslovanski pilot-podpolkovnik Jugović po nesreči zaletel v češko-slovaško letalo.

bo »doktorja za ženske« ter ga je naznanil sanitetni oblasti. Sledila je preiskava in sleparju ni preostalo nič drugega, kakor hiter pobeg. Sel je v Berlin, kjer je bil sprejet za zdravnika v nekem ambulatoriju. Tu je zopet začel razvijati najboljše delovanje. Toda tiralica, katero je izdala za njim policija, ga je slednjič našla i v Berlinu. Posadila ga je na zatožno klop. Pravica je obsodila Kukulskega na 21 mesecev ječe. Ponarejeno diplomu so mu odvzeli in tekom razprave se je doznalo še to, da zasleduje poljska policija Kukulskega radi ropa in da je torej »specialista« čisto navaden zločinec.

Roparski napad na zlatarja v Berlinu

V soboto popoldne se je izvršil v zapadnem delu Berlina predzren roparski napad na neko trgovino z dragulji. Stvar je tembolj senzacionalna, ker se je primerila ob belem dnevu. V trgovini sta bila navzoča ob usodnem času samo dva prodajalca. Mahoma sta planila skozi vrata dva razbojnika s poteg-njenimi samokresi in s klicom: »Roke kvišku!« sta izsilila od nastavljenecv pokornost in molčanje.

Medtem, ko je prvi napadalec meril z revolverjem na presenečena uslužbenca, je njegov tovariš grabil dragulje ter jih tlačil v torbico iz usnja. Vse to se je odigralo tako hitro, da prestrašena prodajalca nista mogla dati niti glasu od sebe.

Ko sta bandita nagrabila dovolj plena, se je začela v sosednem prostoru strahovita detonacija. Napadalec sta namreč, da bi odvrnila pozornost od sebe, zažgala zalogo raket. Buhnil je zadušljiv dim. To priliko sta roparja izrabila, da sta se prerinila i zlatarne na prosto ter se odstranila. Zbežala sta skozi prostore sosedne trgovine.

Napad se je pripetil ob 15. uri v Tauentzjevi ulici ob času največjega prometa. Radi povzročene eksplozije so ljudje, ki so bili v času napada na ulici, zapustili cesto ter se poskrili v vežah bližnjih hiš. Tako se je banditoma posrečilo pobegeti in oblasti jih doslej še niso dobile v roke. Ukradeni predmeti so vredni 125.000 zlatih mark in policija je razpisala na glavo drznih napadalcev 10.000 mark nagrade.

Mož, ki plačuje z neveljavnimi bankovci

Pariška kriminalna policija je prišla zanimivega sleparja, ki je prišel iz Londona v Francijo. Mož se piše Karl Roselmeyer in je prišel v Pariz, da bi nakupil večje zaloge damskih toalet. Izbral je med večernimi oblekami, krasnimi plašči in sličnimi toaletnimi kosi. Spremljala ga je srčkana damica, ki je vsak dan bolj vnmela poglede moških prodajalcev.

Roselmeyer je plačal vsak svoj nakup z avstrijskimi bankovci po 1000 kron. Pri blagajni so mu bankovce vsak pot sproti radi zamenjali v francoski denar. Ko pa je blagajnik firme skušal spraviti tisočake na borzo, se je pokazalo, da so bankovci že davno izven prometa in da je Roselmeyer čisto navaden goljuf, ki pripada mednarodnemu sleparskemu konzorciju za razpečavanje neveljavnega papirnega denarja. Roselmeyer in njegova čedna spremljevalka sta seveda pod ključem.

Štabni kapetan Jindrih Kostřba, najstarejši pilot čsl. armade, ki je tragično preminul pri nesreči o priliki trčenja z jugoslovanskim letalom.

Društvo narodov v rodbinskem življenju

Bogat angleški zakonski par v Londonu je prišel na originalno idejo. Zakonca sta bila brez otrok, pa sta sklenila, da vzameta za svoje šestero sirot. V to svrlo sta se obrnila na šest zastopnikov različnih držav, zastopanih v Društvu narodov, in jih prosila, naj jima preskrbe enega otroka brez očeta in matere. Otroci smejo biti stari najmanj eno, a največ šest let. Dobrotnika nameravata te otroke adoptirati in jih vzgajati za vredne člane človeške družbe.

Kakor javljajo angleški listi, bodo deležni dobrote plemenitih dveh Angležev en deček angleške, ena deklica francoske narodnosti ter štirje otroci laškega, španskega, poljskega in švedskega pokolenja.

Ledena doba

bi danes človeka ne spravila tako lahko pod led, ker so vsakomur na razpolago tople jesenske in zimske suknje iz najfinejšega double blaza in to prav po ceni pri Drago Schwab, Ljubljana.

Srednjeveški recepti

Naši predniki so imeli bogme čudne pojme o medicini in o učinku raznih sredstev zoper bolezni. Kopico takih predpisov čitamo v francoskem »Botaničnem in farmacevtskem besednjaku« iz leta 1791, ki je pred kratkim izšel v novi izdaji. Med njimi se nahajajo taki recepti, da bi človek skoraj ne verjel, da jih je pogodil človeški duh. Evo jih par najzanimivejših!

Pod zaglavjem »Človek« piše neznan avtor med drugim: Človeški lasje odganjajo vročico. Sežgi jih in jih daj bolniku duhati. S pomočjo destilacije se dobi iz las neka hlapljiva in ostro dišča sol, ki ima iste lastnosti kakor človeška črepanja. Le-ta se da s pridom uporabljati proti kapi. Posebno priporočljiva je lobanja mladega fanta, ki je po možnosti umrl nasilne smrti. Treba jo je dobro zmleti, pri čemer pa velja paziti, da se preveč ne posuši. Tako pripravljen prah služi tudi dobro proti mori.

Sapa teščega človeka je dobra za vnetje oči.

Nohti prstov na rokah in nogah so priporočljivo sredstvo za bruhanje. (O tem pač ne dvomimo!)

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek,

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonialnih trgovinah.

REGIMENT

PO CESTI GRE...

MERAJ NOVEGA!

Ogromen uspeh pri vseh predstavah!

Veselo! Originalno! Zábavno! Smehapolno!

Izvrstna igra vseh sodelujočih!

V glavnih vlogah samo izbrana elita dobro znanih in priljubljenih nemških igralcev

Izven programa še: **Originalni maček Marko.**

Predstave s sodelovanjem kompletnega orkestra pojačenega z novim Jazz-bandom se vrše ob

4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

Najdobnejši kino v Ljubljani
Telefon 124.

Prednaznanilo: **„Bela Golgota“**
velefilm človeškega veselja in trpljenja.

Kri iz nosa, dobro posušena na vroči ponvi, ustavlja krvavitve.

Za vročico in zlatenico ni boljšega kakor uši, ki jih moraš žive pogoltniti (brr!).

Dalje priporoča knjiga, naj ima vsakdo, ki se boji bolezni, doma pravo pravcato mumijo. Pa niso vse dobre. Najboljše so črne, močno smrdeče mumije. Z njimi se ubraniš omotice in ozdraviš božjast. Njihova tolsča miri bolečine in blaži krče.

Človeške kosti pogase sleherni ogenj. Če te mučijo bezgavke, pij iz črepanje samomorilca!

In tako dalje! Sličnih receptov je v knjigi nebroj. Našteli smo le najbolj značilne.

× **Zapuščina Rudolfa Valentina.** Nedavno umrli filmski zvezdnik Rudolf Valentino je zapustil poleg precejšnjega premoženja v gotovini še 8 avtomobilov, 5 konj, eno jahto, 12 psov, 40 oblik, 50 parov čevljev, 300 kravat, nad 2000 srajc in okoli 500 klobukov. To se bodo ženske pulile za preostale relikvije.

× **Strela je udarila v ovce.** V Haslingu poleg Merana je tu dui pasel pastir čredo ovac. Naenkrat se je nebo stemnilo, nastala je nevihta in v čredo je treščilo. 21 ovac je bilo na mestu usmrčenih. Pastirja pa je samo neznan ožgal.

× **Mussolini — dramatik.** Iz Rima poročajo, da je Mussolini izročil svoje delo v dramski obliki, katerega je sam napisal, v uprizoritev italijansko-ameriški igralci Mariji Bazzi. Drama se bo najprej igrala v Buenos Airesu. Če bo imela uspeh, se bo ponavljala tudi v Italiji.

× **Obsedba na grobnem spomeniku.** Pred kratkim je bil pred sodnijo v Budimpešti

obsojen neki židovski trgovec, ki ga je njegova žena tožila radi razžaljenja časti. Zgodba pa je ta-le: Žid je svoji ženi očital, da mu ni zvesta in da ga vara v zakonu. Žena mu je vsa razburjena zatrjevala, da ji dela s tem očitkom težko krivico in je končno prisegla pri življenju edine hčerke, ki sta jo imela, da je zvesta in da naj jo Bog kaznuje, če laže. Drugi dan je hčerka nenadoma umrla. Razkašeni soprog je dal na njen grob vklesati besede: »Pridem k tebi na dan sodbe. Povedala boš nebesnemu očetu, zakaj sem tako prezgodaj umrla. Prav spodaj pa je dal besni žid napisati po hebrejsko: »Mati, ali se ne bojiš nebeskega sodnika?« — Plačal je denarno globo in je moral napis odstraniti. — Rimljan Eufrosinus pa je imel s svojo obsodbo nezveste žene na grobnem spomeniku mnogo več sreče. Ta dvestisoletni napis je našel pred leti raziskovalec Attila de Marchi in se glasi: »Ko je ubogi Eufrosinus ležal bolan, ga je zapustila njegova žena Aete, bivša osvobodjenka, ki ji je on dal svobodo, in ušla s svojim ljubimcem, nekim Cosimom, vzela s seboj dečka in sužnjo, bolnik pa je sam ostal. Ta ni samo preklinjal svoj brezsrčno in nezvesto ženo, temveč je dal tudi na grobnem spomeniku otroka, ki mu ga je ona rodila, odstraniti njeno ime.« — Ljubezen živi preko groba!

× **Slejni morilec.** V Schmirnu pri Ino mostu so pustili starši doma šletnega dečka, kateremu so naročili, naj pazi na svojega dvehletnega brata. Fantič bi moral čuvati otroka v popolnanski odsotnosti staršev. Ko so se roditelji zvečer vrnili domov, so našli dete v mlakuzi krvi. Na vprašanje, kaj se je zgodilo, je osmeletni deček najprej izjavil, da mu je padel nož iz roke, potem pa je povedal, da je brata ustrelil s samokresom in ga potem še zabodel z nožem v srce. Vzrok te grozne otroške tragedije je še nepojasnen.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska opera.

Torek, 28.: »Tosca«. D.

Četrtek, 30.: »Wally«. E.

Gostovanje Rudolfa Bukška v Puccinijevi »Tosci«. Naš rojak Rudolf Bukšek nastopi nocoj v ljubljanski operi. Pel bo v Puccinijevi »Tosci«. Dober znanec našega občinstva in bivši baritonist osiješkega odra je bil v Ljubljani vedno dobrodošel in prisrčno sprejet. Njegov repertoar je lep in obsežen. Pevec je eden najbolj zaslužnih domačih umetnikov in je lelos spomlad slavlil na osiješkem odru svojo umetnostno petindvajsetletnico. Predstava »Tosca« se vrši za abonentno reda D. V ulogi »Tosca« nastopi ga. Vika Čaletova. Cavaradosija poje g. Knittl, Angelottija Subelj, cerkovnika Zupan.

Začetek gledaliških predstav v mariborskem gledališču. Letošnja mariborska gledališka sezona, ki obeta po repertoarju sodeč, postati jako pestra in zanimiva, se odprla v začetku oktobra z »Veroniko Deseniško«, tragedijo našega slovenskega pesnika Otona Zupančiča in v režiji gosp. prof. O. Šesta iz Ljubljane. Predstavi bo prisostvoval tudi avtor. — Druga predstava bo velezbavna Nestrojeva veseloigra z godbo in petjem »Danes bomo tihi« v režiji g. J. Koviča.

Popravek k nedeljskemu poročilu o razstavi Kolegija jugoslovanskih grafikov v Pragi. V nedeljo je objavilo »Jutro« članek o razstavi jugoslovanskih grafikov v Pragi. Pišec je polvalno omenil tudi dela Slovenca Eika. Kakor se nam naknadno poroča, tiči v tem imenu ovidna pomota, kajti pasus se more nanašati le na grafika gosp. E. Justina.

Bolezni francoskega impresionista Moneta. Francoski impresionist Claude Monet je zbolel v svojem 86. letu. Lotila se ga je influenca, o kateri se ne vé, če jo bo umetnik premagal ali ji bo podlegel.

Ivo Raifev v beograjski operi. Tenorist milansko Scale Ivo Raifev je zadnje dni trikrat gostoval v beograjski operi. Nastopil je najprej v »Mazonu«, potem v »Pikovih dami« in slednjič v Puccinijevi »Bohemi«. Umetnik je popolnoma izpolnil nade, katere sta stavljali nanj beograjska publika in kritika.

Gledališka sezona v Sarajevu se odprla po dotedanjih izglelih dne 16. oktobra z zgodovinsko dramo v treh dejanjih »Tomajda«, katero je napisal Branislav Nušić. V tem delu nastopi ruska igralka Mansvetova, ki je bila prejše čase angažirana v splitski drami, pozneje pa v Beogradu. Druga promijera na sarajevskem odru bo Tolstega dramatisirani roman »Ana Karenina«. Gledališče pripravlja poleg teh del še Arcibašev »Ljubosum«, Langerjevo »Kamelo skozi uho šivanke«, Nušićevo »Protekcijo«, ter Sremčev dramatisirano povest »Zona Zamfirova«.

Iz dunajske Državne opere. Ta teden se poje v dunajski Državni operi Smetanova »Prodana nevesta« s sopranistko Schumannovo in naslovni ulogi: Haleveja »Zidinja«, z Marijo Jeritzo v ulogi Reche, »Cavalleria rusticana« in »Bajazzo«, slednji s Picaverjem v ulogi Tonija; Puccinijev »Bohema« z Lehmanovo v ulogi Mimi; Korngoldovo »Mrtvo mesto« z Jeritzo v ulogi Marjete;

»Madame Butterfly« s Kiurino in Picaverjem ter Wagnerjevi »Mojsirji pevci« z Lehmanovo in Slezakom. Zadnje dni je pela Joritz naslovno ulogo v Bizetovi »Carmen«.

Restandov »Orli« v Sargtheatru na Dunaju. V soboto dne 2. oktobra se uprizoni v dunajskem Burgtheatru Restandova drama »L'Aiglon«. Nemško prireditelje drame je eskrbel pesnik Klabund in v ulogi vojvode Franca nastopi igralka Ida Rolandova.

Premijera Puccinijeve »Turandot« v dunajski Državni operi bo dne 9. oktobra. Delo bo insceniral dr. Lothar Wallerstein.

Berlinske dramske novosti. Reinhardt pripravlja Langerjevo »Periferijo« s Thimigovo, Kinzovo in Homolko. Karlheinz Martin napoveduje »Schinderhannsa« od Zuckmayerja s Klöpperjem. Jessner poskuša »Hamleta« s Kortnerjem, Barnowski je uredil »Cezarja in Kleopatru« z Wernerjem Krausom in Elizabeto Berngerjevo, Robert obeta Ibsenovo »Divjo raco« z Mojsijem v vlogi Hjalmarja Eklanda.

Dantonova smrt v Monakovem. Monakovsko Komorno gledališče, ki velja za literarno najtežejši oder na Bavarskem, je otvorilo prošle dni svojo sezono 1926/27 z Büchnerjevo dramo »Dantonova smrt« v režiji genialnega Otona Falkenbergja. Danton je kreiral igralec Kurt Lick. Predstavi je prisostvoval tudi prav nemških prozajstov, pisatelj Thomas Mann.

Francoski kandidati za letošnje Nobelovo literarno nagrado je pisatelj J. H. Rosny, predsednik Goncourtove akademije. Podoba pa je, da ga bo vsekakor preskočil Spanee Blasco Ibanez.

Dantejev portret v Assisiju. Kakor poroča »Bollettino d'Arte«, je odkril italijanski profesor Bossovo v neki asiški cerkvi Dantejev portret. Podoba je zelo podobna sliki, ki so jo odkrili l. 1840. v kapeli Vagello v Florenci. Portret je baje delo Giotta ali katerega drugega umetnika iz početka 14. stoletja.

Sari Fedakova — lastnica gledališča. Znana madžarska igralka Sari Fedakova, ločena žena dramatika Molnarja, ki je lanske leto žela velike triumpfe v Lengyelovi »Antoniji«, je postala sedaj lastnica operetnega gledališča v Budimpešti. Igrala bo dva meseca doma, potem pa namerava iti na turnejo po srednjeevropskih deželah.

Dogovíce

„KLJUČ“

najboljše, najtrpežnejše
zato najcenejše

Jack London:

Strahote Salomonovih otokov(Iz tihomorskih zgodb.)
(Konec)

»To je že drugič,« je pomembno označil Mc. Tavish.

Harriwell se je še vedno odkašljeval in pljuval.

»Kaj je že drugič?« je vprašal Bertie z drhtečim glasom.

»Strup,« je bil odgovor. »Naš kuhar bo še obešen.«

»Knjigovodja na rtu Marsh je tudi tako izgubil življenje,« je nadaljeval Mr. Brown. »Strašna smrt. Na 'Jessie' so pripovedovali, da se je slišalo njegovo vpitje tri milje daleč.«

»Vkovati bom dal kuharja,« je izbruhnil Harriwell. »Se sreča, da smo mu prili za časa na sled.«

Bertie je sedel kakor hrom. Vsa rdečica mu je bila izginila z obraza. Hotel je govoriti, toda iz njegovih ust je prihajalo samo nekakšno nerazložno grgranje. Vsi so ga strahoma pogledovali.

»Za Boga!« je vzkliknil Mc. Tavish z napetim glasom. »Menda vendar ne?«

»Da, jedel sem, poln krožnik sem pojedel!« je zavpil Bertie kakor potapljaj, ki pride mahoma spet do sape.

Med strašnim molkom, ki je trajal še celo minuto, je čital svojo usodo v njihovih očeh.

»Morda pa vendar ni strup,« je potrto rekel Harriwell.

Pokličite kuharja,« je rekel Brown.

Vstopil je kuhar, črnopolit, režeč se dedec, ki je imel nos ves prevrtan od žrebljev in uhle pretaknjene z zamaški.

»Glej ti, Vi - Vi, kaj je to?« je zarjul nad njim Harriwell in obtožujoče pokazal na ometlo.

Vi - vi je zelo naravno igral zadrego in strah.

»Dober kaj - kaj,« je zamrmral v svojo obrambo.

»Dajte mu jesti,« je predlagal McTavish. »To je najboljša preizkušnja.«

Harriwell je zajel polno žlico omeleta in je z njo pristopil h kuharju, ki je pobegnil v brezumni grozi.

»Stvar je jasna,« je svečano oznanil Brown. »Brani se jesti.«

»Dajte. Mr. Brown, stopite in vklebite ga,« To reki se je Harriwell veselo obrnil k Bertieju. »Vse je v redu, prijatelj, komisar mu bo povedal, kar mu gre, in če umrete, ste lahko uverjeni, da bo obešen.«

»Ne verjamem,« je oporekel McTavish. »Vlada mu bo prizanesla.«

»Ali, gospoda, gospoda,« je klical Bertie, »mislite vendar tudi name!«

Harriwell je sočutno skomignil z rameni. »Žal mi je, prijatelj, toda strup je tukajšnji in sredstev zoper domače strupe ne pozna nihče. Poizkusite se ohrabriti, in če —«

Dva ostru strela iz puške sta od zunaj prekinila razgovor. Brown je vstopil, nabasal svojo risanico iznova in sedel k mizi.

»Kuhar je mrtev,« je dejal. »Mrzlica. Povsem nenaden napad.«

»Pravkar sem rekel Mr. Arkwrightu, da ga ni leka zoper strupe domačinov —«

»Razen žganja,« je pripomnil Brown. Harriwell je ozmerjal samega sebe, da je raztresen bebec ter planil po steklenico z brinjevcem.

»Čist je, človek, čist,« je posvaril Bertieja, ki je zvrnil kozarec, do dveh tretjin napolnjen z nezmešanim špiritom ter kašljal in gohtal od pekočice, da so mu solze lile po licih.

Harriwell mu je potipal žilo in izmeril toploto, delaje se na moč skrbilivega in izražaje svoj dvom o tem, da bi bila omeleta res zastrupljena.

Dvomila sta tudi Brown in McTavish, toda Bertie je razložil v njunih glasovih neodkritosrčen zvok. Tek ga je bil minil in kradoma se je tipal pod mizo za žilo. Nikakega dvoma ni bilo, da mu biže hitreje, a ni mu prišlo na um, da bi obdolžil brinjevec, ki ga je

bil popil. McTavish je šel s puško v roki na verando, da bi se razgledal po okolici.

»Zbirajo se trumoma pri kuharski hiši,« je poročal. »In snideric imajo brez števila. Jaz bi dejal, da se splazimo po drugi strani do njih in jim planemo v bok. Treba je, da udarimo prvi, razumete? Pojdite z mano, Brown.«

Harriwell je mirno jedel, medtem ko je Bertie ugotovil, da mu je žila poskočila za pet udarcev. Vzlic temu pa se je zdrznil, ko so jele pokati puške. Iz tresketanja snideric je razložil pokanje Brownove in McTavishove Winchesterke — vse to na ozadju peklenskega kričanja in tuljenja.

»Pognala sta jih v beg,« je pripomnil Harriwell, ko so jeli glasovi in strelji zamirati v daljavi.

Brown in njegov tovariš sta jedva spet sedela za mizo, ko je McTavish iznova stopil razgledovat.

»Dinamit so iztaknili,« je dejal.

»Toda jih tudi mi napademo z dinamitom,« je predlagal Harriwell.

Nabasala sta si vsak po pol tucata nabojev v žep, oskrbela se vsak s svojo tlečo smotko in stopila pred vrata.

In tisti mah se je zgodilo.

Kasneje so oštevali McTavisha zaradi tega in tudi on je priznal, da je bil naboj nekoliko premočan.

Vsekako je počilo pod hišo, ki se je

na enem koncu privzdignila in je nato spet padla na svoje temelje. Polovica porcelanaste posode na mizi se je pobila in ura osemndevnica je obstala. Rjoveč po osveti je planila naša trojica v noč in bombardiranje se je začelo.

Ko so se vrnili, ni bilo Bertieja nikjer. Umaknil se je bil v pisarno, zabarikadiran se tam in se pogreznil na tleh v alkoholno mōro, v kateri je umiral tisočerne smrti, med tem ko je okoli njega divjal junaški boj.

Zjutraj je prilezel ves bolan in težkoglav od brinjevca iz svojega skrivališča ter našel, da je solnce še vedno na nebu in brčkone tudi Bog v nebesih, zakaj njegovi gostitelji so bili vsi trije živi in nepoškodovani.

Harriwell ga je šlihl, naj še ostane toda Bertie je vztrajal pri tem, da se takoj odpelje z »Arlo« v Tulazi, kjer vse do naslednjega parnika ni odtrgal od komisarjeve hiše. Na parniku je bilo nekaj potujočih dam in Bertie je spet postal junak, med tem ko se za kapetana Maluja, kakor po navadi, spet ni zmenila živa duša. Toda iz Sidneya je poslal kapetana Malu dva zabojca najboljšega škotskega whiskyja, zakaj ni se mogel odločiti, kateri izmed obeh, kapetana Hansen ali Mr. Harriwell, je omogočil Bertieju Arkwrightu sijajnejši vpogled v življenje na Salomonovih otokih.

Špecerijska veletrgovina v Ljubljani sprejme starejšo moč,zmožno vseh pisarniških del. Reflektira se le na gospode ki so že delovali v sličnem podjetju. — Istotam se sprejme **trgovski potnik** začetnik. Znanje nemščine ter sigurni nastop pogoj.

Pismene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Prokurist«.

NOVE VREČE RABLJENEvse vrste ima vedno na zalogi ter jih prodaja po najnižjih cenah dobroznana trdka 190
MIRKO MLAKAR, Ljubljana, Krakovsk. nasip 14/1.
Istotam se vedno kupujejo rabljene vreče.**Prima sortirano vino**lastnega pridelka, letnik 1925,
12 do 13 stopinj alkohola
ima okrog 80 hl na prodaj.
Anton Mahorič, Ptuj. 6745**Zavarovalnica v Ljubljani**

išče

**Krajevnega zastopnika za CELJE
Krajevnega zastopnika za PTUJ**Resni in sposobni interesi naj pošljejo oferte na
upravo Jutra pod »Zavarovalni zastopnik«**Dr. Ambrožič**

do nadaljnjega ne ordinira.

OLGA PEČOVNIK

hči pokoj. nadučitelja Fr. Pečovnika

MIRKO RUDOLF

sin pokojnega učitelja Ferd. Rudolfa

zaročena

CELJE, dne 21. septembra 1926.

Kontoristinjo

izurjeno v stenografiji in strojepisu ter zmožno srbohrvaščine, sprejme večje trgovsko podjetje v Ljubljani.

Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Kontoristinja 990«

Korespondentaza slovenščino, srbohrvaščino in nemščino **išče večje trgovsko podjetje v Ljubljani.**

Ponudbe je nasloviti pod »Korespondent 2000« na ogl. odd. »Jutra«.

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi 211

Rajko Turk, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova 9 nasproti glavne carinarnice.

Vse informacije brezplačno!

ZAHVALA.

688 a

Ob prerani smrti in težki izgubi naše nepozabne, nad vse ljubljene hčerke in sestrice

MALČI ŽITKO

učitelj, kand. IV. let.

nam je došlo od vseh strani toliko dokazov odkritega sočutja v boleznih in smrti, da nam je nemogoče zahvaliti se vsem in vsakomur posamezno za mnogobrojne izraze iskrenega nam sožalja.

Zato se sem polom prisrčno zahvaljujem onim, ki so dragici polonili toliko prekrasnega cvetja, dalje se zahvaljujem svem, ki so na katerokoli način lašali našo neizmerno bol in ki ste ljubi eno Malči spremili v tolikem številu k večnemu počitku.

Vrhniko, dne 26. septembra 1926.

Globoko potrta **rodbina Žitko.**

6879 a

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena soproga, hčerka, sestra, sinova, gospa

Marija Sancin roj. Perharc

v petek, dne 24. t. m. po kratki in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspala. Zemske ostanke blage pokojnice smo položili v soboto v rodbinsko grobnico na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu.

Trst-Maribor, 26. septembra 1926.

Dr. Rudolf in Jakob Perharc, brata
v imenu ostalih sorodnikov.

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša predobra mati, tašča in babica, gospa

ELIZABETA PETOVAR
roj. Kočevar
vdova po veleposestniku in poštarju

danes ob 16-45 po dolgi mukopolni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 73. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb zemskih ostankov preblage rajne se bo vršil v četrtek, dne 30. septembra ob 8. uri iz hiše žalosti na župnijsko pokopališče k Sveinjam, kjer se bo položila v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica se bo brala isti dan v župnijski cerkvi v Svetinjah.

Ivanjko, dne 27. septembra 1926.

Lovro Petovar, sin
in ostali sorodniki.**Prekajeno svinjsko meso**

prvovrstne kakovosti po zredno nizki cen

Prešane ocvirke od slanline

po 5 Din kg, in

domačo svinjsko mast

znamke J. P.

sodih po 50, 100 in 200 kilogramov
po najnižjih dnevnih cenah
prodaja trdka**Evold Popović, Ljubljana.****IVAN JAX**

BL AN

Najboljši stroji in pisarniški stroji. — Izj. konstrukcije elegantne iz teč iz tovar. — Lisca. — Jastanovljen 1867. — Vozenje pocu brezplačno. — P. samerl deli. — es in svari. — strojev. — svetla gara. — a. Pisalni st. — Adler in Uram. — Giesa iz prvih.

Delovodjaza železarno in elektrarno **se sprejme s 1. novembrom.** Ozira se samo na starejšo moč, atere so absolvirale strojno in elektrotehnično delovodsko šolo. Ponudb. na železarno in elektrarno **A. Poračnik, Ruše.**

Knjižnicam in prijateljem dobrih knjig

toplo priporočamo

Dr. Fr. Zbášnik, ŽrtveRoman iz političnih bojev na Slovenskem
Cena broš. 24.-, v platno vez. 34.-, poš. i.

izdajateljica

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Urejuje Frano Puc, Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.